

Taxa postala... No. 224713,929.

UI KELET

Ara 5 lej... Szombat, 1937. november 27.

ESZAKI POLITIKAI LAP

Elégedetlenségek a nemzeti parasztpárthban a Zelea Codreanuval kötött egyezmény miatt

Teljes erővel folynak a politikai pártok választási előkészületei. Egybeolvad az egységes szocialista és szociáldemokrata párt

Egységes szenátori jelölésre törekcszenek egyes ellenzéki pártok

BUCURESTI, november 26. A Maniu és Zelea Codreanu között létrejött megállapodás nem mulik bonyodalmak nélkül a politikai életben.

Maniu elutasította a szociáldemokraták kartellajánlatát

A szociáldemokrata párt választási kartellre tett ajánlatot a nemzeti parasztpártnak.

Maniu azonban közölte, hogy nincs módjában az ajánlatot elfogadni.

Ezért a szociáldemokrata párt önállóan indul a választásokon. Az egységes szocialista vezetősége tegnap este tartott ülésén elhatározta, hogy tekintettel a szociáldemokrata párttal folyamatban lévő egybeolvadási tárgyalásokra és mint-hogy a párt az osztályváltás és szocialista program kihangsúlyozása végett egy-maga indul a választási harcban, az egységes szocialista párt a választásokon a szociáldemokraták mellé áll.

Az Eppoca, a konzervatív párt lapja, a következőket írja: A hét folyamán a konzervatív párt megállapítja jelöléseit a kamarai és szenátusi választásokra. A párt a nemzeti parasztpárt mellett jelöl, a parlamentben azonban megtartja cselekvési szabadságát.

Maniu elégedett

Az újságírók kérdésére Maniu kijelentette, megvan elégedve az utolsó három nappal kifejtett tevékenységével. Csütörtökön este Maniu pártjának elnöki tanácsülésén vett részt, ahol különböző, a választásokkal kapcsolatos kérdésekről volt szó: Ugyancsak tegnap este Maniu megbeszélést folytatott Lugojanu volt római követével. A Timpul tudni véli, hogy Maniu Alsófehér, Kolozsvár és Szilágy megyékben fogja jelölni magát, de szó van róla, hogy a fővárosban is ő lesz a listavezető.

A kormánykoalíció jelölő tárgyalásai még nem fejeződtek be. Iorga professzor tegnap este a fővárosba érkezett. Az északi pályaudvaron Anghelescu doktor, Inculet, Franasovici és a kormány több tagja fogadták. A professzort melegen ünnepelték a megjelentek.

Inculet és Earca, a kormány beszarábiai tagjai, elindultak választási kortesutjukra.

Egységes ellenzéki lista a szenátorválasztásokra?

Bujoi mérnök ipari és kereskedelmi minisztert királyi kézzirattal megerősítették tanári állásban, amelyet a műegyetem bányászati szakán tölt be.

A Lupta szerint előrehaladott stádiumban vannak azok a tárgyalások, melyeket

egyes ellenzéki pártok az egységes szenátorjelölésekre folytatnak.

Politikai körökben is feltűnőnek tartják, hogy Corneliu Codreanul most idézték be a hadbírószágra, hogy a moreni polgármester ügyében kihallgassák. Hivatalosan cáfolják azt a hírt, hogy az ostromállapot enyhítésére vonatkozó minisztertanácsi napló a cenzurát is fel-függesztette volna. A rendelet értelmében a gyűlékezési szabadságot Iasiban, Kolozsváron, Kiseveben, Nagyváradon, Temesváron, Csernovichban, Galaton és Constan-tan, valamint Prahova és Dâmbovitza megyékben állították helyre. Az ostromállapot teljes egészében csak Bucurestiben és a Szilvölgyében tartják fenn.

A választási bizottság tegnap egy határozott, hogy a választási könyvecskék kiosztását az igazságügyminisztérium rendelkezéseinek megfelelően a bírósági székhelyeken ingyen eszközözljék. Amennyiben a bíró kiszállását a községek fedeznék, a kiosztást másutt is el lehet végezni.

Az igazságügyi minisztérium közzétette, hogy a választási könyvecskék kiosztását az igazságügyminisztérium rendelkezéseinek megfelelően a bírósági székhelyeken ingyen eszközözljék. Amennyiben a bíró kiszállását a községek fedeznék, a kiosztást másutt is el lehet végezni.

Mennyibe kerülnek a fizetésemelések

A november 25-én minisztertanácsi határozatba ment intézkedés, mely visszaállítja a köztisztviselők fizetését az 1932-es nivóra, több mint félmilliárdal terheli meg a költségvetést. A fizetésemelés 667 millió 24 ezer száz lejt igényel, ugy, hogy az 1937-38 évi költségvetés 26 milliárd 303 millió 155 lejt fog kitenni. A költségvetés 355 millió lejjel lett nagyobb, mint-hogy a fennmaradó összeget a pénzügyminisztérium rendelkezésére álló pótl- és rendkívüli hitelekkel fedezik.

Szilágy megye új prefektusává Ion Capolnasiut nevezték ki.

Boris király Belgrádban

Belgrád, november 26. Boris bolgár király Belgrádba érkezett, ahol a pályaudvaron Pál régensherceg fogadta. A bolgár uralkodó Pál régensherceg és Mária anyakirályné vendégeként tartózkodik Belgrádban. Délután Boris bolgár király kihallgatáson fogadta Sztoja-dinovic jusozsláv miniszterelnököt, aki januárban Szófiába utazik a jusozsláv-bolgár barátsági tárgyalásokra.

VILAG TUKRE

Kik finanszírozták a francia puccstervet

Az egész világsajtó részletes tudósításokban foglalkozik az egyik nagy franciaországi jobboldali szervezet néhány nappal ezelőtt felfedezett összeesküvésével. A tervezett államcsíny célja a demokratikus francia kormányzati rendszer és a köztársaság megdöntése volt és német, vagy olasz mintára diktatura bevezetése. Az egész ügyben kimagasló szerepet játszott a csuklyások szervezete amely a jobboldallal szövetségben az államcsíny sikerének biztosítására.

Párizsban és a nagy francia városokban a rendőrség rajtaütészerű házkutatásokat tartott és sikerült számos titkos fegyver- és municiólerakatot, valamint közel kétszáz rövidhullámú rádió-adó állomást leleplezniük.

A komplottba belekevert személyek helyzetét különösen súlyosnak teszi, hogy a leleplezett fegyverraktárak és rádió-állomások valamennyien katonai és stratégiai pontok közelében voltak. Joggal merült fel a gyanu, hogy az összeesküvők egy-egy találatát is teljesítették ugyan hatalmak javára. A vizsgálat mindenesetre folyik és a belügyminisztérium hivatalos kommunikációban állapítja meg, hogy a hatóságok gyors és határozott beavatkozása nélkül a dolgok nagyon komoly fordulatot vehettek volna. Ugyanazon kom-müniké azonban megállapítja, hogy a hoz-zott intézkedések nyomán az összeeskü-vők bármilyen tevékenysége meg van bé-nítva. A fasiszta csoportok vezetői tagjai ismeretese, nagyrésztük az elmúlt nap-pek során le is tartóztatták.

Természetes dolog, hogy az összeeskü-vők között akadtak igen előkelő és komoly társadalmi helyzetben lévő emberek is. Így a fővárdott, akinek nagymennyiségű fegyvert és municiót találtak, Damotte Saint Pierre garasztulajdonos, az Escere-pere bányavállalat alelnökének fia és ba-rátja a Comites des Forges elnökének.

Párizsi lapok szerint azok között, akik az összeesküvőket azonosító finanszíroz-ták, szerepel a dussgazdag Scowb-herrico-urt család, amely de la Rocque ezredes lapját, a Petit Journalt is finanszírozta. Másrésztől a Lemotte Saint Pierre család szoros kapcsolatokat tart fenn egy Weiler nevű ismert bankárral, aki ugyancsak fi-nanszírozta de la Rocque lapját. A Weiler család igen eleven kapcsolatokat tartott fenn a csuklyásokkal. Weiler asszony há-zában leplezték le a szervezet hirtelt ti-tkos börtönét. Egy bizonyos Hubert Past-re, aki a leleplezés idejében budapesti grófi barátjaival egyike magyar állami bir-tonon vadászott, egyike a mozgalom lelkes anyagi segítőknek, ugyancsak gazdag ban-kárcsalád sarja. Josef Midant, akinek vil-lájában kórházat találtak, ahol a mozga-lom sebesültjeit ápolták dussgazdag ember és elnöke a Gnome Rhone üzemek igaz-gatósi tanácsának.

Pillanatnyilag még kétségek vannak az-iránt, hogy milyen mértékben támogatta az összeesküvést Dussigneur tábornok, Pozzo di Borgo herceg híve, aki azonban a Paris Soir című lapban mentegetőzik, és elhárítja magától az ellene emelt vádak-at. A tábornokot ennek ellenére letartóztát-ták.

A jelek azonban arra mutatnak, hogy a tábornok nem annyira idegen ettől az ösz-szeesküvéstől, mint ahogyan állítja. A vizsgálobíró például meg van győződve ar-ról, hogy a tábornok szoros kapcsolatokat tartott fenn a csuklyásokkal.

Érdekes dolog, hogy e pillanatig még

ek

tust jelenlegi for-mány négy éven-gi tisztviselői kar-támogatni kívánja-jesitést vár tőlük. Közölte Po toca, a-rtóság használható-ép nélküli válasza-nthogy már nincs-A választói köny-ereső bírák fogják-minisztérium már-sokat küldött szét. más köze nincs e-ly felezi azoknak.

torul a szerda és-rtanáccsal kapcsos-: on szóba került az-ati görbe megszün-

ujtott

más újabb, nagy-hozott. Hogy a-rtjes szabadságot-ápostsa, a minisz-rtóptól alá tartozó-megyében az egész-re felfüggeszti az-akat az intézkedé-ek szabadságára-ppen a propagand-és ne akadályoz-az igazságügymi-nisztérium és had-rtájárolásával tör-

len részben kívül-és. Kérdés — szö-és lehetőség arra, er között lefojlyt-zzák egymáshoz a-s-London tengelyt, remény nincs töb-a a lap — az eu-ntjához érkezett.

A Manchester Gu-szerint illetékes-rtól kiadott sajtó-

A Times elítéli a-észletgetésével kap-t. A lap leszögezi, pesolatban a lapok-tak.

et listáról-át szeretem"

s fog állani. Helyet-váradi tanár, a lu-

ékenységbe kezdett. kapitány, a Totul-előltje, aki már egy-ási turáját. A zsidó-Siancu kortesutját-rik. Borsán Siancu-rtat, hogy rájuk fog-beremóniák közepét-át kifejtetni. A ka-zónta a zsidó veze-fogása az ellen, ha-szavaznak, csak ne-nán pártok dolgába-szamos szakadás-rtból Dunca, a me-re, ennek fia Dunca-szolgabíró és Cre-

és Lapkiadó R. T. Baron L. Pop 10 m: 18-60.

URAT

Mit
és

Tudor Teodor

Bucuresti, november 26. (Mint tegnap sz. Maniu Gyula Zelea Codreanu közötti egyeztetések tisztaságát. Még az egyezmény leírásában meg az Adevervalban meg az Adevervalban Brastie, a kitűnő de lából az alábbi cikk mondásai" cimen.

Az egykori vasárnap este a következő köz.

Tegnap este nyolc professzor lakásán Maniu Gyula Zelea Codreanu, galom vezetője és Maniu zeti parasztpárt elnöke életünk e két vezetőjét és félórán keresztül ideig nem lehetett megbeszélés eredménye, hogy a megbeszélésnek létrehozása volt az nek a szempontjából, nos választások vetni tudni azonban, hogy a állapotoknak létrejött.

„A politikai helyzetéről szóló cikket írja:

„A jelenlegi politikai helyzet arra a politika fel, mely egyedül al sakkban tartsa a kormányt a hazáért a sorokat lezárjuk galom ténylegesen a rájává vált. Ezt a bír fogja őrizni.“

Meg kell állapítani Gyulának első gesztus parasztpárt elnöki mi olyan természetű, hogy azokat, akik még hű bant.

Ismerjük Maniu taktikus, aki az ellen verét le akarja szerezni. E fegyverek a légiónárius mozgalom ga számára akarja rendkívül izgalmas. A érdeklődéssel figyelik nagyon veszedelmes metországban megközelímet. A szélsőséges lehet kezelni. Aki ke bármilyen óvatosan, a foglyuk marad.

Elegendő volt Maniu megbeszélése, hogy a hivatalosa a következők között.

„Abban az órában, rokat lezárjuk, a ténylegesen a politikai vált.“

Világos és egyszerű Teljes erővel támad Vaida-Fabritius kartellennek és alávalónak szerződő felekre. De nebbnek, annál alávalónak esetleges kartell —

— a nemzeti paraszti mozgalom között.

Maniu ellentmondás külpolitikáról beszélt, cioraszág mellett. A már megtörtént: Maniu lett választva, Corneliu Zelea Codreanu szolgált fel Franciaországnak.

Maniu a román elnök szél, de az egyáltalán nem áll. Ugyanakkor tésbe lép a légiónárius

Fehérmű, harisnya

„JOLIE“-nál

Selyem-gyapjúkendő

„JOLIE“-nál

Divalettsatok, brossok, övek

„JOLIE“-nál

„JOLIE“

Str. Memorandului 4.

nem sikerült megállapítani annak a szervezetnek a nevét, amely a csuklyásokat is magában foglalta. Egyes jelek s utalások szerint a szervezet „titkos forradalmi milícia“ név alatt működött. Másrészt találtak dokumentumokat, amelyekben a következő kezdetűk szerepeltek: C. S. A. R. Ez rövidítése volna egy szervezet nevének, amely a következőképpen hangzik: „Forradalmi akció titkos központja.“

A forradalmi mozgalom élén direktorium állott, amelynek tagjai kétségtelenül összekötötést tartottak fenn idegen hatalmakkal. A francia szigorúca olyan dokumentumok birtokába jutott, amelyekből kiderül, hogy az agitációs propaganda anyagot, valamint az államcsíny tervét külföldön dolgozták ki. Mindenesetre jellemző, hogy titkos raktárakban lefoglalt fegyverek és municiók német és olasz eredetűek.

A vizsgálat a legnagyobb titokban folyik. A jelek szerint rövidesen az összes összeesküvők nevei ismeretessé válnak a vizsgáló hatóságok előtt. Deguise herceg fia a napokban Svájcba érkezett, ahol megkísérelte gyűlésre össze hívni a francia monarchistákat. A herceg fiának a francia határ közelében való tartózkodását a csuklyások összeesküvésével hozták összefüggésbe, annál is inkább, minthogy de la Roque ezredes több híve is kompromittálta magát az összeesküvésben. Az ezredes testvére de Guise párizsi udvarának marsallja.

A svájci hatóságok midőn a herceg terveiről tudomást szereztek, teljes energiával léptek közbe, megakadályozták a gyűlés megtartását és olyan manifesztumok terjesztését, amelyek Franciaország államformáját és kormányzati rendjét érintették volna.

RÁDIO-MŰSOR

November 27. SZOMBAT.

Bucuresti. 6.30 Torna, vidám-zene, hanglemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadások, hírek. 13. déli-zene. 13.10 Lemezek. 14.25 Lemezek. 15. Előadás. 17. A romániai egészségügyet órája. 18. Zenei hangképek. 19. Felolvasás. 20. Tánclémezek. 21. Úzenetek. 21.15 Kis rádió-zene. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene.

Budapest. 7.45. Torna, hanglemezek, étrend. 11. Hírek. 11.20. Előbeszélések. 11.45. Felolvasás. 13.05. Enek, zongora-kísérettel. 13.30. Hírek. 14.30. Hanglemezek. 15.40. Hírek. 17.15. Halló, halló, gyermekek! A Mikli egér hanglemezei, mesék. 17.45. Hírek. 18. Előadás.

Bécs. 8.30: Lemezek. 12.30: Parasztszene. 13: Könyvi zene. 15: Lemezek. 16.15: Enekkar. 17.25: Lemezek. 19: Népdalok. 20.30: Lehár: Eva, operett. 22.45: Zongoraverseny. 23.15: Táncczene.

Varsó. 7.40: Lemezek. 12.15: Dalok. 17.15: Népzene. 21: Szalonégyes. 23: Rádiózenekar. 23.15: Táncczene.

Budai Chevra Kadisa Budapestben. I. Vénmező-ut 16 sz.

HIRDETMEY

két zsidó temető kiirtásáról

Hatósági előírás folytán az II. ker. vízi-városi temető továbbá a III. ker. Ujlaki temető másképpen szepvölgyvárosi temető kifogásított.

Aki a családjaához tartozó halottját valamelyik más temetőbe akarja átvitetni, jelentse be ezt a szándékát legkésőbb 1938. június 6-ig a Szentegylet titkári hivatalában: Budapest I. Vénmező-ut 16 sz. alatt, mert ezen időn túl a kiirtandó temetőkben levő tetemek közös sírba fognak eltemetett.

A Budai Chevra Kadisa előjárása.

HA MÁR GUMMIT akkor csakis a legfinomabb, feltétlenül biztos BRILLIANT

Extra-Primissima és Luxus-Silken-finest minőségűekből.

Koc ezredes bukása

Miért bomlott meg a lengyel „kormánytábor“

Varsó, november 26.

Az első kísérletet a fasiszmusnak Lengyelországban való bevezetésére visszaverték. Nem egy párt, vagy párt csoport vette vissza, hanem a lakosság főhíborodása, a pártokban létrejött szakadás és bomlás. A győztesnek hitt „új kurzus“ meghátrált.

Nyolc hónapig tartott az első kísérlet, amely Koc ezredes neve alatt indult. Rydz-Śmigly marsallnak ez a bizalmasa február 21-én lépett a nyilvánosság elé, mint egy új tábor, a „nemzeti egység táborának“ a feje. Ezt a tábort rendi alapokon akarta újjáépíteni, be akarta vonni a lakosság minden rétegét a politikai pártok teljes kikapcsolásával. Senki nem tudja, hogy Rydz-Śmigly marsallt mi indította arra, hogy azt az embert bizza meg a népezer földadataival, aki erre a mozgalomban kimagasló férfiai közül a legkevésbé alkalmas. Senki nem tudja, mi indította Koc ezredést egy olyan program hirdetésére, amely az ellenzéki csoportok egyikét sem elégtette volna ki. Az előrelátható és minden oldalról kedvezőtlenül fogadott program számos kommentár- és magyarázkodásra adott alkalmat, amely kinos ellentétben állott a lakosság és az állam kezével fogható gondoljaival.

Koc Pilsudsky ellen

Főitehető, hogy Koc föllépésének pillanatában nem gondolt egy radikális jobboldali rendszer föllépésére. Amikor azonban saját szellemét nem tudta visszaparancsolni, amikor az örökös „szervezkedés“ a lengyel sajtó általános gúny tárgyává lett, akkor határozta el magát arra a kétségbejött lépésre, amely a lavinát megindította. Minthogy a lengyel tömegek milliói nem akartak vele szövetségbe lépni, az ifjú fasiszták elenyészően kicsiny csoportjával lépett érintkezésbe. Ezzel nem elégedett meg, hanem azt is hirdette, hogy nem Pilsudsky volt a lengyel függetlenség vezetője, hanem Roman Dmowski, a cárizmus híve. Ezzel a lengyelek újabb tömegeit idegenítette el magától. Ebből teljes világossággal derült ki, hogy az évek óta a közéletben követelt demokratizálás helyett Koc ezredes az elnyomatás szellemét és gyakorlatát akarja meghonosítani.

Megbomlik a kormányegység

Legelőször a parasztság érezte ezt. Augusztus havában azzal felelt, hogy kimondta a sztrájkot és nem volt hajlandó a mezőgazdasági termékeket bevinni a városba. Ez fölírta az egész lakosságot, mert plasztikusan megmutatta, milyen életveszélybe dönti a lengyel köztársaságot a fasiszta kísérlet. Néhány előkelő Pilsudsky-hívő most már kilépett rezerváltságából és az új kurzust a lengyel szabadság- és eluralásának minősítették, mint olyan utat, amelyet

Női kabátot a

Feminában

egyetlen lengyel hazafi nem követhet. Koc ezredes az ellenkezőjét éte el annak, amire vállalkozott. Ahelyett, hogy megnyerte volna kurzusa számára az ellenzéki érveket, a kormány híveit több csoportra szakította. A totalizmus felé aztán még egy elszánt lépés történt. Addig előkötött, amíg a lengyel tanító-szövetség demokratikus vezetését megbuktatta és egyik hívet erőszakolta az elnöki székbe. A lengyel kormány fölismerete, hogy minden további lépés ezen az uton beláthatatlan hárcok felé vezethet. Október elején tehát elrendelte a mozgalom teljes leépítését.

Ere a bomlás teljes erővel megindult. Mindenekelőtt kivált a nemzeti egység táborából Kowalewski ezredes. Ezután Koc vált meg a tábor „ifjusági szekto-ának“ elnöki állásából, ami a „szektor“ likvidálását eredményezte. Rydz-Śmigly marsall ekkor nyilatkozott a legionáriusok előtt, hogy a „nemzeti egység tábor“ ezental az a-ny központon fog menni. Egyidejűleg pedig a tanító-szövetség jobboldali vezetése lemondott.

Új koalíció következik

Az új kurzus tehát megbukott. A lakosság passzív renitenciája aránylag könnyen és vértelenül végzett vele. Egy másik veresége, hogy a veszedelem látár-á az ellenzéki pártok új életre keltek. Mindenfelől hallani lehetett a lengyelországi közélet demokratizálódásának követelményét.

A fejlődésnek ebben a stádiumában a len-

gyel államfő is beleavatkozott a dolgokba. Harminc évvel ezelőtt ő maga is szocialista volt és függetlenségi harcos és nem vesztette el a kontaktusát Lengyelország demokratikus erőivel. A bel- és külföldi közvélemény nagy figyelem középpontja fogadta a szocialista szakszervezetek és a párt küldöttségét, akik radikális követeléseket terjesztettek elő a lengyel bel- és külpolitikára vonatkozólag. Noha a lengyel köztársaság elnöke nem azonosítja magát az ilyen messzemenő követel-

sekkel, mégis új utat mutatott és új gyakorlatot vezetett be. A befolyásos állásokra olyan néprétegek reprezentánsait nevezte ki, akik eddig ki voltak zárva az irányító szerepekből. Azonfelül ő maga is beleavatkozott azokba az akciókba, amelyeknek célja a nyomor megszüntetése. Az elnök iniciatíváját a reakciós csoportok természetesen nagyon vegyes érzelmekkel fogadták.

Koc ezredes azonban még megfogja kísérni, hogy egy koalíciót hozzon össze, „pártokon fölötti“ blokk címen, ami már létezik Pilsudsky marsall idejében. De vajon sikerülhet-e ez neki? Pilsudsky nélkül!

A közeli szem-ületeken e kérdésekre bizonyára megadják a választ.

Ismét megszilárdult a francia kormány helyzete

Nagy szóföbbséggel szavaztak bizalmat a Chautemps-kormánynak a tisztviselői nyugdíjak felemelése ügyében

Párizs, november 26.

A képviselőház 518 szavazattal hat ellenében megszavazta a tisztviselői nyugdíjak felemelésére vonatkozó javaslatot. Az izgalomban bővelkedő ülést megelőzőleg a helyzet igen kritikus volt, mert a népfronthoz tartozó szélsőbaloldali sokkal nagyobbáru nyemlést kívánt.

A kommunista képviselők értekezletén azonban kiderült, hogy a párt nem vállalja a felelősséget Chautemps esetleges megbuktatásáért. Chautemps miniszterelnök

és Bonnet pénzügyminiszter ugyanis kijelentették, hogy semmiféle engedély nem tehetnek ebben a kérdésben. A további nyugdíjmelés a költségvetési egyensúly felborulását és a frank állandó értékének zuhanását vonhatja maga után.

Igy azután viharos ülés után, Chautemps és Bonnet fejszóalálásaik nyomán akik ezzel kapcsolatban a bizalmi kérdés is felvetették, a képviselőház szinte egyhangulag fogadta el a javaslatot és a kormány helyzete ismét megszilárdult.

ROYAL slágermozgában világhírosságot egyidőben ma, szombaton egy újabb szenzációs mutat be: MARX TESTVÉREK: Groucho, Chico és Harpo, Amerika legjobb zenéböhcáinak legújabb filmjét:

Botrány a turfon-t

Előadás előtt legújabb Fox journal. Előadások kezdete: 3.20. 5.20. 7.20. 9.30.

Jegyelővétel. Telefon: 27-73.

Lengyelországi zsidó delegáció megy az angol királyhoz a palesztinai zsidó bevándorlás ügyében

A lengyel zsidók nagyszabású Palesztina-konferenciája

Varsó, november 26. Vasárnap zajlott le a lengyel zsidók nagyszabású Palesztina-konferenciája a cionista pártok, a zsidó gazdasági szervezetek, a hitközségek, rabbinátusok, munkásszervezetek, kulturális intézmények, önvédelmi és különböző segélyegyesületek 800 delegátusa és az ország minden részéből egybegyűlt nagy vendégereg részvételével. A palesztinai jisivot rabbi Meir Be'lin, a Mizrahi Világszövetség elnöke és

járt felépíteni országukat a zsidók, hanem csak néhez, áldozatos munkával. Palesztinai karnatostól fogja visszafizetni azokat az adományokat, amiket a zsidók az építésére adoznak ma.

Rabbi Meir Be'lin többek között a következőket mondotta:

— Vannak népek, akiknek azért van államuk, mert népek. De vannak népek, amelyek azért népek, mert van államuk. A zsidó nem akar az utóbbiak közé tartozni. Mi nem nép vagyunk, de szükségünk van egy államra, mint ahogy levegőre van szükségünk, hogy lélegzeni tudjunk. A jisivot bátran félelem nélkül néz szembe minden támadással. Az arabok a világ zsidógyűlölcökéi közé tartoznak. A lengyel zsidóság és az egész világ

Női ruhát a

Feminában

Josef Sprinzak, a palesztinai munkásszervezet elnöke képviselték. A Zsidó Nemzeti Alap főirodájá képviselőtében Nathan Biztrixki vett részt a konferencián.

Scho'r professzor, szenátor, varsói főrabbi héberül nyitotta meg a konferenciát. Jicchak Katzenelson, a neves lodzi költő a palesztinai zavargásokban elesett hősről tartott megrendő emlékbeszédet.

Nathan Biztrixki többek között kijelentette, hogy ez a konferencia a lengyel zsidóság és a palesztinai jisivot szolidaritásának bizonyossága. A 18 új kolónia, amelyek az utóbbi időben létesültek Palesztinában, riadózt jelent sok-sok új zsidó pozíció teremtésére.

Josef Sprinzak rámutatott annak szükségességére, hogy a régi cionista gárda egybeforjon az új cionista nemzedékkel. Majd hangsúlyozta, hogy ellenterrorral nem fog-

Iskolai kabátot, pongyolát a

Feminában

Str. Memorandului 1.

zsidósága tetterősen kell hogy támogasson bennünket a mi harcunkban, ami az egész zsidó nép harca.

A konferencia ezután elhatározta, hogy lengyel zsidóság nevében kienctagu küldöttséget meneszt Londonba, amely fel fogja kérni Ormsby Gore gyarmattügyi minisztert és kihallgatást fog kérni VI. György angol királytól. A küldöttség arra fogja kérni az angol kormányt, hogy szüntesse meg azokat az intézkedéseket, amelyek ha ideiglenesen korlátozzák a zsidó bevándorlást és nyitják meg Palesztina kapuit a széles zsidó tömegek előtt.

Új vendéglő és bodega Nagyváradon!

Schwartz Sámuel volt valeda lui mihal vasuti vendéglős és büffés משה שווארץ vendéglős és bodegája a Nicolae Iorga (Zöldfa u.) 14. sz. alatt. Elsőrangú konyha! Nagyon olcsó árak! Utazóknak kedvezmény!

Fehérnemű, hairisnya

„JOLIE“-nál

Selyem-gyapjúkendő

„JOLIE“-nál

Divatcsattok, brossok, övek

„JOLIE“-nál

„JOLIE“

Str. Memorandului 4.

nem sikerült megállapítani annak a szervezetnek a nevét, amely a csuklyásokat is magában foglalta. Egyes jelek s utalások szerint a szervezet „titkos forradalmi milícia“ név alatt működött. Másrésztől találtak dokumentumokat, amelyekben a következők kezdőbetűi szerepeltek: C. S. A. R. Ez rövidítése volna egy szervezet nevének, amely a következőképpen hangzik: „Forradalmi akció titkos központja.“

A forradalmi mozgalom élén direktórium állott, amelynek tagjai kétségtelenül összeköttetést tartottak fenn idegen hatalmakkal. A francia szigorúca olyan dokumentumok birtokába jutott, amelyekből kiderül, hogy az agitációs propaganda anyagot, valamint az államcsíny tervét külföldön dolgozták ki. Mindenesetre jellemző, hogy titkos raktárakban felfoglalt fegyverek és municiók német és olasz eredetűek.

A vizsgálat a legnagyobb titokban folyik. A jelek szerint rövidesen az összes özszeesküvők nevei ismeretessé válnak a vizsgáló hatóságok előtt. Deguise herceg fia a napokban Svájcba érkezett, ahol megkísérelte gyűlésre össze hívni a francia monarchistákat. A herceg fiának a francia határ közelében való tartózkodását a csuklyások özszeesküvésével hozták összefüggésbe, annál is inkább, minthogy de la Rocque ezredes több híve is kompromittálta magát az özszeesküvésben. Az ezredes testvére de Guise párizsi udvarának marsallja.

A svájci hatóságok midőn a herceg terveiről tudomást szereztek, teljes energiával léptek közbe, megakadályozták a gyűlés megtartását és olyan manifesztumok terjesztését, amelyek Franciaország államformáját és kormányzási rendjét érintették volna.

RÁDIO-MŰBŐR

November 27. SZOMBAT.

Bucuresti. 6.30 Torna, vídám-zene, hanglemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadások, hírek. 12. déli-zene. 13.10 Lemezek. 14.25 Lemezek. 15. Előadás. 17. A romániai özszeeservezet órája. 18. Zenei hangképek. 19. Feloivasas. 20. Tánccserepek. 21. Úzenetek. 21.15 Kis rádió-zenekar. 22.30 Hírek. 22.45 Vendég-lői zene.

Budapest. 7.45. Torna, hanglemezek, étvend. 11. Hírek. 11.20. Előadások. 11.45. Feloivasas. 13.05. Enek, zongora-kísérettel. 13.30. Hírek. 14.30. Hanglemezek. 15.40. Hírek. 17.15. Halló, halló, gye-mekkel! A Mikó egér hanglemezel, mesék. 17.45. Hírek. 18. Előadás.

Bécs. 8.30: Lemezek. 12.30: Paraszitzene. 13: Könyvi zene. 15: Lemezek. 16.15: Enek-akar. 17.25: Lemezek. 19: Népdalok. 20.30: Lehár: Eva, operett. 22.45: Zongoraverseny. 23.15: Táncczene.

Varsó. 7.40: Lemezek. 12.15: Dalok. 17.15: Népzene. 21: Szalonégyes. 23: Rádiózenekar. 23.15: Táncczene.

Budai Chevra Kadisa Budapestben. I. Vörmező-ut 16 sz.

HIRDETMEY

két zsidó temető kiürítéséről

Hatósági előírás folytán az II. ker. vízárosi temető továbbá a III. ker. Ujlaki temető másikképpen szegénygyároi temető kifogásított.

Aki a családjához tartozó halottját valamelyik más temetőbe akarja átvitetni, jelentse be ezt a szándékát legkésőbb 1938. június 6-ig a Szentegyetem titkári hivatalában; Budapest I. Vörmező-ut 16 sz. alatt, mert ezen időn túl a kiürítendő temetőkben levő tetemek közös sírba fognak eltemetve.

A Budai Chevra Kadisa előjárósága.

HA MÁR GUMMIT akkor csak a legfinomabb, feltétlenül biztos BRILLIANT

Extra-Primissima és Luxus-Silken-finest minőségűekből.

Koc ezredes bukása

Miért bomlott meg a lengyel „kormánytábor“

Varsó, november 26.

Az első kísérletet a fasisztusnak Lengyelországban való bevezetésére visszaverték. Nem egy párt, vagy párt csoport vette vissza, hanem a lakosság fölháborodása, a pártokban létrejött szakadás és bomlás. A győztesek hitt „új kurzus“ meghátált.

Nyolc hónapig tartott az első kísérlet, amely Koc ezredes neve alatt indult. Rydz-Smigly marsallnak ez a bizalmasa február 21-én lépett a nyilvánosság elé, mint egy új tábor, a „nemzeti egység táborának“ a feje. Ezt a tábort rendi alapokon akarta ujjaépíteni, be akarta vonni a lakosság minden rétegét a politikai pártok teljes kikapcsolásával. Senki nem tudja, hogy Rydz-Smigly marsallt mi indította arra, hogy azt az embert bizza meg a népzésér föladataival, aki erre a mozgalomban kimagasló férfiai közül a legkevésbé alkalmas. Senki nem tudja, mi indította Koc ezredet egy olyan program hirdetésére, amely az ellenzéki csoportok egyikét sem elégitette volna ki. Az előrelátható és minden oldalról kedvezőtlenül fogadott program számos kommentárja és magyarázkodásra adott alkalmat, amely kínos ellentétben állott a lakosság és az állam kézzel fogható gondjaival.

Koc Pilsudsky ellen

Föltehető, hogy Koc föllépésének pillanatában nem gondolt egy radikális jobboldali rendszer föllépésére. Amikor azonban saját szellemét nem tudta visszaparancsolni, amikor az örökös „szervezkedés“ a lengyel sajtó állandó guntyárgya lett, akkor határozta el magát arra a kétségbeesett lépésre, amely a lavinát megindította. Minthogy a lengyel tömegek milliói nem akartak vele szövetségbe lépni, az ifjú fasiszták elenyészen kicsiny csoportjával lépett érintkezésbe. Ezzel nem elégedett meg, hanem azt is hirdette, hogy nem Pilsudsky volt a lengyel függetlenség vezére, hanem Roman Dmowski, a cárizmus híve. Ezzel a lengyelre újabb tömegeket idegenítette el magától. Ebből teljes világossággal derült ki, hogy az évek óta a közéletben követelt demokratizálás helyett Koc ezredes az elnyomatás szellemét és gyakorlatát akarja meghonosítani.

Megbomlik a kormányegység

Legelőször a parasztság érezte ezt. Augusztus havában azzal felelt, hogy kimondta a sztrájkot és nem volt hajlandó a mezőgazdasági termékeket bevinni a városba. Ez fölrázta az egész lakosságot, mert plasztikusan megmutatta, milyen életveszélybe dönti a lengyel köztársaságot a fasiszták kísérlet. Néhány előkelő Pilsudsky-hívő most már kilépett rezerváltóságából és az új kurzust a lengyel szabadság-eszmék előrelásának minősítették, mint olyan utat, amelyet

Női kabátot a

Feminában

egyetlen lengyel hazafi nem követhet. Koc ezredes az ellenkezőjét érte el annak, amire vállalkozott. Ahelyett, hogy megnyerte volna kurzusa számára az ellenzéki erőket, a kormányt több csoportra szakította. A totalizmus felé aztán még egy elszánt lépés történt. Addig erőlködött, amíg a lengyel tanító-szövetség demokratikus vezetését megbuktatta és egyik hívét erőszakolta az elnöki székbe. A lengyel kormány föllismerte, hogy minden további lépés ezen az uton beláthatatlan ha-cok felé vezethet. Október elején tehát elrendelte a mozgalom teljes leépítését.

Erre a bomlás teljes erővel megindult. Mindenekelőtt kivált a nemzeti egység táborából Kowalewski ezredes. Ezután Koc vált meg a tábor „ifjúsági szektórának“ elnöki állásából, ami a „szektó“ likvidálását eredményezte. Rydz-Smigly marsall ekkor nyilatkozott a legionáriusok előtt, hogy a „nemzeti egység tábor“ ezental az a-ny központon fog menni. Egyidejűleg pedig a tanító-szövetség jobboldali vezetősége lemondott.

Uj koalíció következik

Az új kurzus tehát megbukott. A lakosság passzív renitenciája aránylag könnyen és vértelenül végzett vele. Egy másik veresége, hogy a veszedelem láttára az ellenzéki pártok új életre keltek. Mindenfelől hallani lehetett a lengyelországi közélet demokratizálásának követelményét.

A fejlődésnek ebben a stádiumában a len-

gyel államfő is beleavatkozott a dolgokba. Harminc évvel ezelőtt ő maga is szocialista volt és függetlenségi harcos és nem vesztette el a kontaktusát Lengyelország demokrátiájának erőivel. A bel- és külföldi közvélemény nagy figyelemmel követte fogadta a szocialista szakszervezetek és a párt küldöttségét, akik radikális követeléseket terjesztettek elő a lengyel bel- és külpolitikára vonatkozólag. Noha a lengyel köztársaság elnöke nem azonosítja magát az ilyen messzemenő követel-

sekkel, mégis új utat mutatott és új gyakorlatot vezetett be. A befolyásos állásokra olyan néprétegek reprezentánsait nevezte ki, akik eddig ki voltak zárva az irányító szerepekből. Azonfelül ő maga is beleavatkozott azokba az akciókba, amelyeknek célja a nyomor megszüntetése. Az elnök iniciatíváján a reakciós csoportok természetesen nagyveszteségekkel fogadták.

Koc ezredes azonban még megfogja kísérletét, hogy egy koalíciót hozzon össze, „pártokon fölötti“ blokk címen, ami már létező Pilsudsky marsall idejében. De vajjon sikerülhet-e ez neki? Pilsudsky nélkül!

A közeli szemjületeken e kérdésekre bizonyára megadják a választ.

Ismét megszilárdult a francia kormány helyzete

Nagy szótöbbséggel szavaztak bizalmat a Chautemps-kormányra a tisztviselői nyugdíjak felemelése ügyében

Párizs, november 26.

A képviselőház 518 szavazattal hat ellenében megszavazta a tisztviselő nyugdíjak felemelésére vonatkozó javaslatot. Az izgalomban bővelkedő ülést megelőzőleg a helyzet igen kritikus volt, mert a népfronthoz tartozó szélsőbaloldal sokkal nagyobbáruyu emelést kívánt.

A kommunista képviselők értekezletén azonban kiderült, hogy a párt nem vállalja a felelősséget Chautemps esetleges megbuktatásáért. Chautemps miniszterelnök

és Bonnet pénzügyminiszter ugyanis kijelentették, hogy semmiféle engedelmény nem tehetnek ebben a kérdésben. A további nyugdíjfelemelés a költségvetési egyensúly felborulását és a frank állandó értékének zuhanását vonhatja maga után.

Igy azután viharos ülés után Chautemps és Bonnet felszólalásaik nyomán akik ezzel kapcsolatban a bizalmi kérdés is felvetették, a képviselőház szinte egyhanglag fogadta el a javaslatot és a kormány helyzete ismét megszilárdult.

ROYAL slágermozgóban világvárosokkal egyidőben ma, szombaton egy újabb szenzáció mutat be: MARX TESTVÉREK: Groucho, Chico és Harpo, Amerika legjobb zenebohócainak legújabb filmjét:

Botrány a turfon-t

Előadás előtt legújabb Fox Journal. Előadások kezdete: 3.20, 5.20, 7.20, 9.30. Jegyelővétel. Telefon: 27-73.

Lengyelországi zsidó delegáció megy az angol királyhoz a palesztinai zsidó bevándorlás ügyében

A lengyel zsidók nagyszabású Palesztina-konferenciája

Varsó, november 26. Vasárnap zajlott le a lengyel zsidók nagyszabású Palesztina-konferenciája a cionista pártok, a zsidó gazdasági szervezetek, a hitközségek, rabbinátusok, munkásszervezetek, kulturális intézmények, önvédelmi és különböző segélyegyesületek 800 delegátusa és az ország minden részéből egybegyűlt nagy vendégsereg részvételével. A palesztinai jisivot rabbi Meir Be'lin, a Mizrahi Világszövetség elnöke és

csak felépíteni országukat a zsidók, hanem csak nehéz, áldozatos munkával. Palesztinai kamattostól fogja visszafizetni azokat az adókat, amiket a zsidók az építésére adoznak ma.

Rabbi Meir Be'lin többek között a következőket mondotta:

— Vannak népek, akiknek azért van államuk, mert népek. De vannak népek, amelyek azért népek, mert van államuk. A zsidó nem akar az utóbbiak közé tartozni. Mi nem nép vagyunk, de szükségünk van egy államra, mint ahogy levegőre van szükségünk, hogy lélegzeni tudjunk. A jisivot bátran félelem nélkül néz szembe minden támadással. Az arabok a világ zsidógyűlölcinek jst szereit. A lengyel zsidóság és az egész világ

Iskolai kabátot, pongyolát a

Feminában

Str. Memorandului 1.

zsidósága tetterősen kell hogy támogasson bennünket a mi harcunkban, ami az egész zsidó nép harca.

A konferencia ezután elhatározta, hogy lengyel zsidóság nevében kientetágu küldöttséget meneszt Londonba, amely fel fogja venni a resmi Ormsby Gore gyarmattügyi miniszter és kihallgatást fog kérni VI. György angol királytól. A küldöttség arra fogja kérni az angol kormányt, hogy szüntesse meg azokat az intézkedéseket, amelyek ha ideiglenesen korlátozzák a zsidó bevándorlást és nyitják meg Palesztina kapuit a széles zsidó tömegek előtt.

Uj vendéglő és bodega Nagyváradon!

Schwartz Sámuel volt valeda lui mihai vasuti vendéglős és büffés 11-11-11 vendéglő és bodegája a Nicolae Iorga (Zöldfa u.) 14. sz. alatt. Elsőrangú konyha! Nagyon olcsó árak! Utazóknak kedvezmény!

Mi és

Tudor Teod

Bucuresti, novemb. 26.) Mint tegnapi *Marianu Gyula Zelea Codreanu* között egy választások tisztaságát. Még az egyezmény meg az Adevervalban *Braniste*, a kitűnő lából az alábbi cikk mondásai: cimen.

Az egykori vasgáste a következő kétegnap este nyolcprofesszor lakásán, neliu Zelea Codrean galom vezetője és zeti parasztpárt elnökétink e két vezekét és félórán kerekideig nem lehetett megbeszélés eredménye hogy a megbeszélés zés létrehozása volt. nak a szempontjából nos választások vet tudni azonban, hogy állapotásnak létrejö

„A po Ugyanez a lap a mertetéséről szóló cket írja: „A jelenlegi politizlenzik arra a politizfel, mely egyedül sakkban tartsa a kMindent a hazáért ket a sorokat lezárj galom ténylegesen rájává vált. Ezt a fogja őrizni.“

Meg kell állapít Gyulának első gesz parasztpárt elnöki o olyan természeti, azokat, akik még ban.

Ismerjük *Marianu* taktikus, aki az ell verét le akarja szer csolt. E fegyverek légiónárius mozgalom a számára akart rendkívül izgalmas, érdeklődéssel figyel nagyon veszedelmes metországban megzeimelt. A szélsőség lehet kezelni. Aki bármilyen óvatosan a foglyuk marad.

Elégendő volt Ma megbeszélése, hogy a hivatalosa a köve „Abban az órába rokat lezárjuk, a ténylegesen a politizvált.“

Világos és egysz Teljes erővel Vaida-Fabritius katelennek és alávaló szerződő felekre. I nebbnek, annál alá esetleges kartell — a nemzeti parasz mozgalom között.

Maniu ellentmond külpolitikáról beszé ciaoország mellett. már megtörtént: M ké lett választva, Corneliu Zelea C szólat fel Francia szél, de az egyült nélkül. Ugyanakkor tésbe lép a légiónár

Mit jelent Maniu és Codreanu meg- egyezése?

Tudor Teodorescu Braniste feltűnő cikke Maniu Gyula ellentmondásairól

Bucuresti, november 26. (Az Új Kelet tud.) Mint tegnapi számunkban megírtuk, Maniu Gyula Zelea Codreanu és Gheorghe Bratianu között egyezmény jött létre a választások tisztaságának ellenőrzésére. Még az egyezmény létrejötte előtt jelent meg az Adeverulban Tudor Teodorescu-Braniste, a kitűnő demokrata közíró tolvárból az alábbi cikk „Maniu Gyula ellentmondásai” címen.

Az egykori vaskorda hivatalosa tegnap este a következő közleményt tette közzé: Tegnap este nyolc órakor dr. Gerota professzor lakásán megbeszélés volt Corneliu Zelea Codreanu, a légiónárius mozgalom vezetője és Maniu Gyula, a nemzeti parasztpárt elnöke között. Politikai életünk e két vezetőjének megbeszélése két és félórán keresztül tartott. Mindeközben nem lehetett meg tudni a hosszú megbeszélés eredményeit. Ugy tünik, hogy a megbeszélésnek a célja megegyezés létrehozása volt azoknak a problémáknak a szempontjából, amelyeket az általános választások vetnek fel. Nem lehet tudni azonban, hogy az ilyen irányú megállapodásnak létrejött-e sor kerülhet-e.

„A politikai helyzet bírójá”
Ugyanez a lap a politikai helyzet ismertetéséről szóló cikkében a következőket írja:

„A jelenlegi politikai helyzetben az ellenzék arra a politikai alakulatra figyel fel, mely egyedül alkalmas arra, hogy sakkban tartsa a kormánypárt étvágyát: a Mindent a hazáért pártra. Amikor ezeket a sorokat lezárjuk, a légiónárius mozgalom ténylegesen a politikai helyzet bírójává vált. Ezt a bírálkodást végig meg fogja őrizni.”

Meg kell állapítanunk, hogy Maniu Gyulának első gesztusa, amit a nemzeti parasztpárt elnöki minőségében tesz, nem olyan természetű, hogy megörvendeztetné azokat, akik még hisznek a demokráciában.

A Maniu-játék
Ismerjük Maniu játékait. Bámulatos taktikus, aki az ellenfélnek minden fegyverét le akarja szerezni, amit ellene kíváncsolt. E fegyverek között sorolható fel a légiónárius mozgalom is. Ezt Maniu a maga számára akarja megnyerni. A harc rendkívül izgalmas. A nézők nagy és élénk érdeklődéssel figyelik. Csak hogy a játék nagyon veszedelmes. Ugyanez a játék Németországban megkönnyítette Hitler győzelmét. A szélsőséges mozgalmakat nem lehet kezelni. Aki kezelni akarja őket, bármilyen óvatosan, bármilyen ügyesen — a foglyuk marad.

Elegendő volt Maniu Gyulának egyetlen megbeszélése, hogy ennek az alakulatnak a hivatalosa a következőket írja:

„Abban az órában, amikor ezeket a sorokat lezárjuk, a légiónárius mozgalom ténylegesen a politikai helyzet bírójává vált.”

Világos és egyszerű.

Az ellentmondások
Teljes erővel támadtuk a Tatarescu-Vaida-Fabritius kartellt, amelyet erkölcs-telennek és alávalónak tartunk az összes szerződő felekre. De annál is erkölcselenebbnek, annál alávalóbbnak tartjuk az esetleges kartellt — bármilyen formában — a nemzeti parasztpárt és a légiónárius mozgalom között.

Maniu ellentmondások nélküli tiszta külpolitikáról beszél, határozottan Franciaország mellett. Az első ellentmondás már megtörtént: Maniu alig hogy elnök-ké lett választva, összeköttetésbe lép Corneliu Zelea Codreanuval, aki nyíltan szólalt fel Franciaország ellen.

Maniu a román elem támogatásáról beszél, de az egyttlakó népek jogfosztása nélkül. Ugyanakkor azonban összeköttetésbe lép a légiónárius mozgalommal, mely

nek hitvallása ebben a kérdésben sokkal ismertebb, semhogy szólnunk kellene róla.

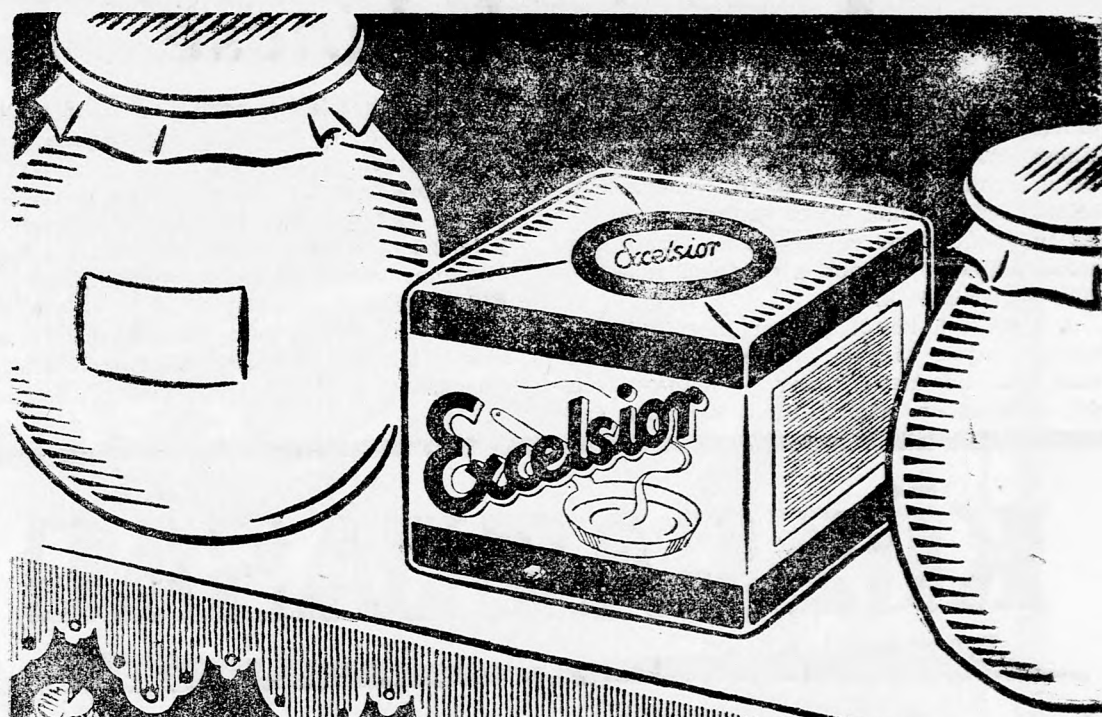
Maniu reális, őszinte alkotmányosság-ról prédikál. Sőt: ez Maniu elnökségének az ÉRTELME. Ő azonban Corneliuval tárgyal, aki az alkotmányosság ellensége és nyíltan egyeduralmi, Hitler-szerű rendszer bevezetéséről beszél.

Maniu demokráciáról beszél. És hogy megvalósítsa, az összes alakulatok közül a legjobboldalibb színezetűnek a segítségét kéri, annak a segítségét, aki diktatúrát hirdet.

Egy csapásra négy nyilvánvaló ellentmondás.

Igen sok ez, különösen, ha olyan emberről van szó, mint Maniu.

Eddig tart Teodorescu Braniste cikke, amelyhez kevés hozzátennivalója van annak a közleménynek, mely annyi mindent remél a nemzeti parasztpárt új, felszabadító mozgalmától, a kevés hozzátennivaló mindössze csak annyi, hogy az azóta már létrejött kartell Gheorghe Bratianuval is bővült, aki mint ismeretes, a legélesebb ellenzője a Titulescu-féle külpolitikai orientációnak és akiknek ezirányban tett nyilatkozatai igazolják, hogy távol áll a demokratikus eszméktől, amelyeknek hívéül Maniu elnöki székfoglalójában vallotta magát.

AZ ÖN ÉLÉSKAMRÁJÁNAK KINCSE

az „EXCELSIOR” ételzsir-készlet, amely 100%-os zsirtartalma által eláll avasodás nélkül hónapokon keresztül, biztosítva Önt, hogy keze ügyében hosszú időn át friss állapotban lévő tiszta, finom, kifogástalan zsir lesz.

Kérje az élelmiszerüzletekben az „EXCELSIOR” ételzsirt.

SÜTÉSHEZ ÉS FŐZÉSHEZ

Álarcos rablók kifosztották a nagyvárad—bucuresti személyvonat csomagszállító vagonját

BUCURESTI, november 26. Tegnap este 11 órakor Crivina állomáson a nagyvárad—bucuresti személyvonat csomagkocsijának kezelője az izgalomtól elfulló hangon közölte az állomásfőnökkel, hogy Prahova és Crivina között álarcos-fergetes rablók sikeres behatolások a csomagszállító kocsiba. A rablók megköztették a kocsivezetőt és mártán kidobták a mozgópénztárat, eltűntek. A crivinai csendőrség azonnal megindította a nyomozást.

Az angol munkáspárt vezérének feltűnő szovjetbarát beszéde

Attlee őrnagy és Maisky közös demonstrációja a Szovjetről terjesztett rémhírek ellen

London, november 26. Attlee őrnagy, aki eddig a kommunista-szociáldemokrata együttműködés leghevesebb ellenzője volt, a szakszervezetek tegnapi és a szovjet fennállásának 20 éves fordulójára összehívott ülésén feltűnő orosz-barát beszédet tartott.

— A világ egy része nem azért van a szovjet ellen, mert talán valóban el is hi-

szál a Moszkváról elterjedt rém-meséket, hanem mert fél az igazságon alapuló és az egyenlőségen felépült államrendszertől, — mondotta többek között.

Az alkalmat az ülésen résztvevő Maisky azonnal kihasználta, hogy statisztikai adatokat közöljön a világ legjobban megorganizált haderejéről, a vörös seregről.

Robu el akarta tétetni lábálól az egyik cuzista vezetőt

Costache csernovici cuzista pártelnök szenzációs kilépési nyilatkozata

Bucuresti, november 26. (Az Új Kelet tud.) A Dreptatea mai számában feltűnő leleplezést közöl a cuzista párt belső egyenlenségeiről. A lap szerint kiderült, hogy Robu, a verekedő képviselő összeesküvést szőtt Cuza egyik legbensőbb munkatársa: I. Costache, a csernovici cuzista szervezet elnöke és a bucaresti „lándzsás” ifjúság vezetője megöletésére. Az összeesküvés felfedezése hatalmas felháborodást keltett Cuza hívei körében, akik felszólították a főelnököt, hogy azonnal büntesse meg Robut és ennek protektorát,

Gheorghe Cuzát.

A szankciók elmaradtak, mire a cuzista ifjúság vezetőinek többsége kilépett a pártból, élén Ioan Costacheval, aki a következő levelet intézte Cuza professzorhoz:

„Cuza ur!
Egy önmagával és fiaival szemben szigorú paraszti gyermeke vagyok, akinek egyik fia meghalt a keresztény nemzeti eszméért. Ezt azonban én nemcsak hogy nem vette figyelembe, de ki is gunyolta. A megaláztatások, szenvedések és börtö-

nök 12 esztendeje alatt, amit az ön mozgalmában eltöltöttem, nem kértem magától semmit. Ellenkezőleg, én adtam. Igaz, hogy nem feleltem lefelé születtem, mint egy Cuza, aki öröksét szereti Zsorzsának nevezni, hanem paraszti házból. Itt tanultam meg tisztelni szüleimet és a hazámat, amelyet ön nem tudom miféle módon szolgál. Elvárhattam, hogy tizenkétévi harc után adják meg nekem azt a helyet, amelyért megdolgoztam.

Ehelyett azonban egyebet találtam: összeesküvést. Rájöttem arra, hogy Robu kivezényelt az egyik bukovinai munkatáborból egy bizonyos Cratan nevű kretent, Nistor Gavrilá egyetemi hallgatót és még egy diákot. Ezek alkották a kivégző szakaszt. Csernovicban vitte őket és a Pallace hotelben etette-itatta, majd fegyvert nyomott a kezükbe és kiadta a parancsot: Costachenak el kell tűnnie. Nem érték el céljukat. Én nem csináltam magamnak bálványokat emberekből, isten, akiben hiszek, nem hagyott el.

A történetekkel szemben egyetlen elhatározás lehetséges, minél hamarabb elmenni a bűnözők csapatából. Mától kezdve nem vagyok többé hűve.

Esküvésekről fognak beszélni. Az eskünek azonban nincs értéke eszközökkel szemben.

Ion R. Costache

a csernovici cuzista szervezet elnöke és a bucaresti és iflivi lándzsások volt parancsnoka.”

— Aki friss és munkaképes akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájjon a feje és a bőre tele legyen mindenféle pattanásokkal, az igyék hetenként egyszer-kétszer tegyeizés előtt egy pohár természetes „Folenc József” keserűvizet. Kérdezze meg orvosát.

Pályázat tejszállításra

A Cluj-i Izr. Hitközség Iskolaszéke az iskola és óvoda tejszállítására napi oca 35 (harmincöt) liter felfőzött vagy nyers prima kóser tehéntej egészben vagy részben szállításra árajánlatot kér, melyeket legkésőbb f. hó 28-án déli 1 óráig adandók le az iskola igazgatójánál Calea Regele Ferdinand 52.

A roninok kincse

Az idei színházi év egyik legkiemelkedőbb művészi eseménye kétségtelenül a roninok kincse előadása. Régen nem szerepelt színházunk műsorán olyan darab, amelynek tökéletes előadásához olyan szorgalommal, teljes tudáskifejtéssel és szívettel járult volna hozzá mindenki, akinek a darabhoz köze van, mint a roninok kincse.

A gyönyörű költői nyelven megírt érdekes meséjű, japán tárgyú színmű, amely több, mint száz előadást ért meg a budapesti Nemzeti Színházban, azok közé a kivételes érté-

kü darabok közé tartozik, amelyek csak sikert hozhatnak szerzőjüknek, rendezőnek és színészeknek.

Izgalmas, fojtott légkör, napsuga-as, tisztá hitvesi és anyai szeretet, a japánokat annyira jellemző öntudatos elszántság és hősiesség az általános vezérfonalai. A roninok kincsenek. Külsőségeiben pedig egyenesen versenytárs bármelyik külföldi nagyváros színházi előadásának. A roninok kincse Magyar Színházbeli előadása.

KÖZGAZDASÁG

Adójuk arányában járulnak hozzá a határmenti erődítések költségeihez a kolozsvári kereskedők

Kollektív életbiztosítást köt tagjai számára a Kereskedők Tanácsa. Comsa Ionel jelölik a kereskedők a kolozsvári iparkamara szenátorául

A Kolozsvári Sfatul Negostoresc — Kereskedők Tanácsa választmánya csütörtök este igen fontos és népes ülést tartott, Comsa Ionel szenátor elnöke alatt. Az ülés, amelyen a választmány tagjain kívül még mintegy 50 tag jelent meg, a tagok kollektív biztosítási ügyében egy bizottságot küldött ki, azzal a megbízással, hogy a legelőnyösebb ajánlatot tevő két biztosító intézettel együttesen állapítsák meg minél nagyobb előnyt nyújtó végleges biztosítási feltételeket és jelentését mielőbb tegye meg, hogy meg lehessen alakítani a Sfatul kebelében a biztosítási szakosztályt, amely aztán a biztosítás ügyét levezesse.

Muth Mihály titkár beszámolt a vas-kereskedő, valamint a drog és illatszerezés szakosztályok újjászervezéséről, valamint az elektromos és rádiókereskedelmi szakosztály megalakításáról, melyek mingyárt meg is kezdték intenzív működésüket. Beszámolt továbbá a többi szakmai szakosztály működéséről is. A jelentést a választmány örömmel vette tudomásul és felhívta a többi szakosztályokat az intenzívebb munkára. A választmány ezután mintegy 30 új tag beiratkozását hagyta jóvá.

Romanovici Grigore vezértitkár beszámolt a tordai és beszercei Sfatul-osztályok megalakulásáról és bejelentette, hogy rövidesen megalakul a déli szakosztály is és ezt a munkát folytatni fogja az egyesület, hogy megalakíthassa a Kereskedelmi Kamara körzetébe tartozó kereskedők Sfatul-blokkját, a kereskedelem érdekeinek hathatósabb védelmére.

Dr. Borbély István alelnök bejelenteti, hogy miután a parlament feloszlatása és kormányváltás történt, a kamarai szenatori állás is választás alá kerül. A Kamara vezetősége a kereskedelmi szenatorságra nézve ezalkalmából is egyhanguan foglalt állást az erre legérdekesebb személy, Ionel Comsa, a Sfatul elnökének jelölése mellett, amit a választmány egyhangú lelkesedéssel és szeretettel, bizalmának meleg kifejezésével vett tudomásul. Comsa elnök megköszönte a bizalom ily megnyilatkozását, továbbra is a legmeszebb menő munkásságot igéri meg meg-

választása esetére és a legjobbat reméli ezen munkájától, mert az új kereskedelmi és ipari miniszter, Bujoiu mérnök régi ismerőse és tőle a legnagyobb megértést és támogatást várja, mert alapos ismerője a gazdasági élet minden ágának. Eppen erre való tekintettel kinevezésekor táviratot intézett hozzá a maga és a Sfatul Negostoresc nevében biztosítva a kereskedők bizalmáról és kérve ugyanakkor a kereskedelem iránti jóindulatát. A választmány e bejelentést örömmel köszönte meg elnökének.

A választmány végül a kormánynak az országhatár megerősítési munkáinak költségeihez való hozzájárulás ügyében, az or-

szág népéhez intézett felhívást tárgyalta és Comsa, dr. Borbély, Romanovici, Gutfried, Braumfeld H., Sallak Dezső, Nimberger, Löbi, Konkoly és mások hozzászólásai után az alábbi határozati javaslatot fogadta el:

Minden kereskedő, mint jó állampolgár, kötelességének ismeri el a kért áldozatban való részvételt. Annak megállapítása után, hogy a kereskedő osztály, az ország közterhekkel legnagyobb mértékben megterhelt osztálya, hazafias kötelessége tudatában, felajánlja, hogy a patenta fixa I—VII. osztályába tartozók 3 százalékát, a VIII. osztálytól felfelé és a speciális adózás alá tartozók 4 százalékát adják a véglegesen megállapított adóköteles jövedelmi összegeknek. A felajánlott összeg hat hónapi egyenlő részletben fizetendő, hogy a leggényőbb kereskedő is megfizethesse. A felajánlott összegnek a jövő évi adókiutéskor az adóköteles jövedelméből való levonására nézve kéri a hatóságok közbenjárását.

Ezen határozatot a Kereskedelmi és Iparkamara elnöksége és a Sfatul Negostoresc elnöksége együttesen küldöttségben közlik a városházán működő bizottsággal és fogja kérni annak elfogadását és az egyénekenkénti felajánlás kérésének mellőzésével. Ugyancsak ez a küldöttség a városi bizottsággal együttesen fogja az aláírás és behajtás módzatait megállapítani. A küldöttség szombaton délben fog a városházán megjelenni.

Megnyílt

Hotel Európa

Cluj, Calea Regele Ferdinand 111 alatt. A volt Lengyel szanatórium helyén, a vasút közelében. Ujjonnan berendezve. Teljes komfort. Allandóan fűtött szobák. Fűrdőszoba. Utazóknak kedvezmény.

Gazdasági hetiszemle

Bánági level

Timisoara, november 26. (Az Uj Kelet tud.) Az utóbbi napokban az időjárás a Bánágban is szokatlanul hidegre változott s ez a körülmény normális adottságok között egymagában is erősen fellendítette volna az árukeresletet az egész vonalon. Am ezuttal még az időjárás sem igen tudja befolyásolni az őszi üzleti évadot. Komoly panaszok hangzanak el: sem a falusi, sem a városi lakos nem vásárol, mondják kereskedelmi körökben. A fizetések körül ilyenformán érezhető nehézségek állanak elő s ez a momentum, ha a Bánágban még nem is mutatja hatását, annál inkább domborodik ki például az okirálysági piacon, ahol az utóbbi hetekben igen komoly fizetésképtelenségeket könyveltek el.

Bankinformátorunk ebből az alkalomból feltűnően nyomott hangulatban fogadott és szokásos információit már ennek az alapötönusnak a jegyében adta.

A közel két hétig tartó politikai válság cseppet sem használta a pénzpiacnak. Az egész vonalon nagyfokú stagnáció állott be s most, hogy már az évvégén vagyunk, nem igen bizhatunk abban, hogy a politikai válság után újból nekilendül a gazdasági élet.

A kereskedelem és a gyártás tartózkodó álláspontra helyezkedtek és valamennyien egyszerűen arra szorítottak, hogy korábbi üzletkötéseiket minél simábban lebonyolíthassák. Ez maga után vonja azt is, hogy a bankok sem igen vannak foglalkoztatva. Jóllehet, hogy ebben a periódusban különben sem szoktak előszeretettel a bankok nagyobb összegeket kihelyezni.

A vállalkozási kedv ezidőszakra szinte teljesen letört, új beruházásokról és új nagyobb szabású vállalkozások alakulásáról most már mind gyérebben hallhatunk.

A textilpiac hosszú hetek óta nem tud magához térni az általános depresszió hatására.

Ez a folyamat a newyorki tőzsdekrachból indult ki. Az idei gyapottermelés olyan rekorddal zárult, amire évek hosszú sora óta nem volt példa. A szakjelentésekben megállapították, hogy az idei gyapottermelés világszerte kerekén 18.5 millió bála volt, ami a tavalyi termeléssel összehasonlítva kerekén 5 millió bála szaporulatot jelent. Ez a túltermelés igen komoly formában járult hozzá az árak rohamos lemorzsolódásához.

Másrészt azonban a jelenlegi ár-baisse mögött nagyszabású tőzsdemanőverek húzódnak meg; az amerikai nagytőke ezen a belesen keresztül vette fel a harcot tulajdonképpen Roosevelt gazdasági politikájával és kényseríteni akarja olyan gazdaság-politika inagurálására, mely ellen Roosevelt mindig élesen harcolt.

A belföldön már eddig is egy általános jellegű 10—15 százalékos áresést könyvelhettünk el. Az áresésnek két momentumja is volt. Az egyik: hogy a gyárosok az általános pszichózis hatása alatt rövid idő leforgása alatt maguk szállították le a készáru árát. A másik pedig, hogy az újabb gyapotrendelések immár 30 százalékos árredukcióval futottak be az országba. Hogy aztán a készáruknál mégis csak egy 10—15 percentes áresés mutatható fel, ennek az az érthető magyarázata, hogy a belföldön a munkabérek, a vámok, az adók és a többi kiadási tételek változatlanok maradtak.

Ami pedig magát a belföldi piacot illeti, pillanatnyilag komoly panaszok hangzanak el az egész vonalon. A detallereskedő panaszolja, hogy a forgalom ezidőszakra minimura redukálódott s ezért nem tud pontos

Végeladás

hatóságilag engedélyezve. Mindenféle

antik és modern kész keretek és keretlecek

a legmélyebben leszállított árakon. A készlet egy tételben is eladó.

SOMLYAI, Str. Júliu Maniu 7.

időben eleget tenni fizetési kötelezettségeinek.

A gabonapiac hírei
A politikai válság cseppet sem használta a gabonapiacnak. A piac különösen azzal nem volt tisztában, ha általános rezsimváltás következne be, akkor az új rezsim fenntartja-e a korábban inaugurált rendszert, különös tekintettel az expotra. Arra a hírre, hogy a Tatarescu-kormány maad, az elmúlt hét elején bizonyos stabilizálódás állott be, de kétszer huszonnégy óra leforgása után a helyzet újból leromlott.

Az első pillanatban nem igen tudták mivel magyarázni a beállott lanyhaságot. Utána azonban kiderült, hogy újabban komoly bajok merültek fel. A prémiumok hátraléka ezidőszakra 150 millióra rug s a különben is előlított pénzzükre miatt az exportőrök nem tudnak előteremteni további pénzeket újabb üzletek finanszírozására. De ettől függetlenül sem mernek újabb tranzakciókba belebocsátkozni, míg végül is nem látják, mi is történik ezideig fennálló prémiumköveteléseikkel.

Az okirályságban és a kikötőkben újabban a vásárlásoknál levonják az exportőrök a 7000 lejes prémiumot s így a termelőknél adják meg a fogó, hogy a prémiumot közvetlenül beinkasszálják a kormánytól, illetőleg a Banca Nationalától. Természetesen ilyenformán alig-alig történnek komolyabb üzletek.

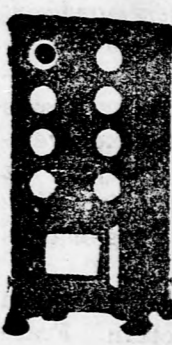
A tengeri körül is érzékeny árcsökkenés regisztrálható.

Gabonapiac: A bánági piacon erősen lecsökkent az üzlet. Elég élénk árukereslet mellett alig van valamelyes kereslet. Az árak a következők: 76 kilós buza 480, 77-es 490, 78-as 500 lej. A többi gabonafélékben: az új tengeri 280, az ótengeri 310, illetőleg a száritott új tengeri 280, továbbá: a zab 430, tavaszi árpa 480, takarmányárpa 370, végül a lóhere 2200, a lucernamag 3600—3700 lej mázsánként.

Lisztpiac: A lisztpiacon a közeledő karácsonyi ünnepekre való tekintettel elég élénk az üzlet. Az árak a következők: nullásliszt nagymalmi 930, ugyanez a világihíri amerikai nagymalmi 970, továbbá 4-es 850—890, 5-ös 830—850, 6-os 770—790 és végül korpa 290—295 lej mázsánként szákkal együtt. (f. m.)

Botrány a turion

Ma és a következő napokon a Royal slágermozgó bemutatja az utóbbi évek legsikerültebb zenés vígjátékát. A Marx Testvérek Groucho, Chico és Harpo a világhírű amerikai zenebohócok filmjét, melynek címe „Botrány a turion”. A film tele van szellemesebbnél szellemesebb ötletekkel és komikus helyzetekkel. Ugyhogya aki látta soha elfelejteni nem fogja. A közönség nem tud olyan gyorsan nevetni, hogy lépést tartson a vidámság tempójával. Az egyik most megnyíló budapesti mozgószínház ezzel a filmmel nyitotta meg kapuit, mely azt jelenti, hogy ez a film a legkényesebb igényeket is kielégíti. Nyugodtan állíthatjuk, hogy a „Botrány a turion” az utolsó tíz év legragyogóbb, lelkacagatóbb vígjátéka.

Sok tizezer

megelégedett vevő bizonyítja, hogy

„ZEPHIR”

kályha az összes kályhák közt

a legjobb

10 kilogram fával fűt egy normál szobát 24 órán át

Gyártja:

Szántó D. es F. A. Oradea

„Elite” tüzhely kályhagyára.

Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan árjegyzéket. Képviselet: „BAKZEL” vas-kereskedés Piata Mihai Viteazul No. 13.

Lelart Pozzo di B

Páris, november 26. elkészítette a vádirat csuklyások elnök irat forradalmi mo vel küldi törvényszé bert Pastre-t gonos ság vádjával helyez fegyvertartást is bí llyen váddal illetk nőkört és Paul Rene hasonlító váddal Poz a francia szocialist

Fiatalok lesz a sz

Moszkva, novemb szovjettanács 1143 lötet bejelentettek. 19 és 20 éves képv foglalni és rengeteg még nem multak h

Ujra megjel

Habent fata sua il reknek de a könyvek sorsa és még a köny —a folyóiratoknak. A iratok paradoxális vé már születésekor m elmulásának csirát. ből Fönix madárké benőüllettel szálljon anyagi gondokkal.

Most, hogy a meg újra megjelent, éret miért hallgatott el batorhangu cionista é nek olyan komoly gy zsidó életben. Minden nek ahhoz, ami hos jölelt munkatársak é amely magának val tujét, csak éppen pén zemcsak háborút r nyomdászatiát sem l gárdájának sikerült a folyóiratoknak erre a megoldást találni szetés köntösbén ez ramoly igéretével indult ramjának, az erdélyi ség szellemi nevelés adjon.

A Noárnak komoly delyben. Maga a hébe lap pedig annak a g tályosítását, amit a erdélyi cionista mozg időre el is hallgatott. men élt a mozgalom amely a romantikus v mustól következtetés giallag és szociológiai építet chaluici cioniz szerves szintézisést ké a szintézisnek az ana első számát, amelybe ják a mai erdélyi, pá zsidó élet keresztmeb Valamikor az utke az erdélyi cionista r nétege számára, ma mutatja és magyaráz hetetlen olvasmányá akarják a zsidó sors zsidókérdés megoldás. Az új Noart, amel szonakozik. Danzig H

Hölgyem! Van önnek Singer varrógépe? Ha van, úgy teljesen ingyen résztvehet a most

megnyílt
hímző- és varró-
tanfolyamunkon,
amit a Bourne & Co. cég rendez a CMSC helyiségében Str. Regina Maria 11, emelet.

Ma hagyta el a sajtó című folyóirat első „Galut és Cion”. Ké képviselőt választ”, B gazdaság”, Fuchs Józ cím alatt közöl értékelést. Ezenkívül „mesztás” című közlötötását közli a lap egy tricki „Sabbataj Cvi című rovatban a Vés a Zsidó Ertelmiség a Noar, míg a Szer rendkívül érdekes bes tinal és a lengyelorsz ban gazdag és nive „Gazdasági Palesztim A tetszetős külsőben mentes papíron nyom ára negyedévre 90 le Megrendelhető az Uj

Letartóztatták Pozzo di Borgo herceget

Páris, november 26. A vizsgálóbíró ma elkészítette a vádiratot Hugon de L'Oncle, a csuklyások elnökének ügyében. A vádirat forradalmi mozgalom megszervezésével küldi törvényszék elé a vádlottat. Hubert Pastre-t gonosztevőkkel való cinkosság vádjával helyezték vád alá, de tiltott fegyvertartást is bírak elé kerül. Ugyanilyen váddal illetik Michel Harispe mérnököt és Paul Reneptet. Ma letartóztatták hasonló váddal Pozzo di Borgo herceget, a francia szocialista párt volt főtítkárát.

Fiatalok parlamentje lesz a szovjettanács

Moszkva, november 26. A legfelsőbb szovjettanács 1143 jelöltjéből már 863 jelöltet bejelentettek. A szovjet parlament 19 és 20 éves képviselőket is magában fog foglalni és rengeteg olyan tagja lesz, akik még nem multak harminc évesek.

Ujra megjelent a „Noar“

„Habent fata sua libelli: nemcsak az embereknek, de a könyveknek is megvan a maguk sorsa és még a könyveknek is sokkal inkább — a folyóiratoknak. Az erdélyi cionista folyóiratok paradoxális végzete, hogy a legtöbbjük már születésekor magában hordja időelőtti elmulásának csiréit, hogy azután halóporából Fönix madárként új életre kelve, friss lendülettel szálljon újra kitüzdelembe az anyagi gondokkal.

Most, hogy a megifjodott Noar első száma újra megjelent, érdemes elgondolkodni azon, miért halgatott el évekre ez a tiszta és sátorhangu cionista ifjúsági folyóirat, amelyek olyan komoly gyökerei voltak az erdélyi zsidó életben. Mindene meg volt e folyóiratnak ahhoz, ami hosszu életre predesztinál, jóllehet munkatársak és olyan olvasóközönség, amely magának vallotta a lap minden betűjét, csak éppen pénze hiányzott, ami nélkül nemcsak háborút nem lehet viselni, de nyomdászati sem lehet fizetni. A Noar új gárdájának sikerült a magyaryelvű cionista folyóiratoknak erre a közös végzettségére megoldást találni és így a Noar új, tisztes köntösben ezúttal az állandóság komoly ígéretével indult utnak, hogy régi programjának, az erdélyi haladó cionista értelmiség szellemi nevelésének új, ereteljes hangot adjon.

A Noar-nak komoly tradíciói vannak Erdélyben. Maga a héber cím ifjúságot jelent, a lap pedig annak a gondolatkörnek a kikristályosítását, amit a Barissza képvisel az erdélyi cionista mozgalomban. Ha a lap egy időre el is hallgatott, maga a gondolat elevenen élt a mozgalom megnyitkozásaiban, amely a romantikus burschenschafti cionizmustól következetesen uton jutott el az ideológiai és szociológiai módszerességgel kiegészített chaluvi cionizmusig. Galut és Cion szerves szintézisét képviseli a Noar és ennek a szintézisnek az analízise vezet el a lap első számát, amelyben fajsúlyos cikkek adják a mai erdélyi, palesztinai és diaszpórabeli zsidó élet keresztmetszetét.

Valamikor az utkeresést jelentette a Noar az erdélyi cionista ifjúság egy jelentékeny rétege számára, ma már biztos kézzel az utat mutatja és magyarázza és igazán nélkülözhetetlen olvasmánya azoknak, akik ismeri akarják a zsidó sors mélyebb értelmét és a zsidókérdés megoldásának állomásait.

Az új Noar, amely mögé kitünő írógárda sorakozik. Danzig Hillél szerkeszti. (j. f.)

Ma hagyta el a sajtó új köntösben a Noar című folyóirat első száma. Danzig Hillél „Galut és Cion”, Kaszner Rezső „A gettó képviselőt választ”, Ben Salom „A zsidó népgazdaság”, Fuchs József „A hazai lázadás” cím alatt közöl értékes cikket, illetve szöveg leírást. Ezenkívül Nathan Bisztricki „Al-mesás” című kolozsvári előadásának fordítását közli a lap egy drámareszettel Bisztricki „Sabbataj Cvi”-jéből. Az Álláspont című rovatban a Vásárhelyi Találkozóval és a Zsidó Ertelemiségi Találkozóval foglalkozik a Noar, míg a Szemle rovatban átfogó és rendkívül érdekes beszámolót közöl a palesztinai és a lengyelországi helyzetéről. Adatokban gazdag és nívós dr. Schächter László „Gazdasági Palesztina-szemle” című rovata. A tetszetős külsőben megjelenő és finom, fontos papíron nyomott folyóirat előfizetési ára negyedévre 90 lej, példányonként 30 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályánál.

miáltal mos a RADION?

A legkitünőbb minőségű szappant tartalmazza, mely oldja a piszkot. Az oxigénbuborékok révén, melyek forrás közben keletkeznek. Így lesz hófehér a fehérmű (anélkül, hogy megrongálódna).

Japán mégsem üzen hivatalosan hadat Kinának

Minden vonalon növekszik a kínaiak ellenállása. A jövő héten dől el Nanking sorsa

A japán és a világsajtó szerint a kínaiak kifárasztó taktikája nagy veszélyt jelent Japán számára

Tokió, november 26. (Rador.) Minden valószínűség szerint a döntő ütközet, amitől Nanking sorsa függ, a jövő héten kerül sorra. Egyidejűleg, mint Sanghajból jelentik, kínai forrásból azt állítják, hogy véres harcok folynak a Tajhu tó környékén húzódó egész arcvonalon. A japán támadások főleg Kiangtin erődítményei és a Jangcsen lévő elsőkinai torlasz körül igen ereteljesek. Több nap óta az erődöket japán hadihajók bombázzák, de a kínaiak minden veszteségük dacára, tovább védekeznek. A Tajhu tótól délre a japánok szintén ádáz ellenállásra találtak. Santung tartományban a kínaiak lerombolták a Sárgea folyó gátjait és nagyobb, a japánok által megszállott területet elárasztották. Számos katona megfulladt. Sanszi tartományban a kínaiak ellentámadásba mentek és észak felé visszazoritották a japánokat.

A Daily Herald közlése szerint a kínaiak 160 repülőgépet kaptak Oroszországból. A lap szerint az orosz tengerparti tartományokban 1500 repülőgépet vontak össze.

Sanghai jelentés szerint a japánok megengedték a Sanghaiban tartózkodó kínai parasztnak, hogy visszatérjenek lakhelyükre, ami lehetővé teszi a város élelmszerellátását. Mégis a többszáz ezer kínai menekült ellátása súlyos problémát jelent, mivel ezek nagyrésze minden élelmszerhijján van.

Tokió, november 26. (Rador.) A japán külügyminisztérium közleményt adott ki, amely szerint Japán nem fog hadat üzenni Kinának, ha az általános helyzet olyan marad, mint ma. Egyébként a Tokióban megjelenő nagy japán újságok a hadvezetéség legutóbbi jelentéseiről meglehetősen

borulatúan írnak. Kétségtelenül megállapítható — mondják, — hogy a kínai haditaktika, mely az időhuzást választotta módszerül, még előre nem is sejtethető komoly veszélyt jelent. Célja a kifárasztás és Japán anyagi erőinek lassu felemészítése. Hasonló jelentések érkeznek a külföldi sajtótudósítóktól is.

Mint újabban jelentik Tokióból, nagy

szenzációt keltett a Nishi-Nishi című lap mai cikke, amely titkos kínai katonai okmányok és fényképek alapján bizonyítja, hogy a sanghai nemzetközi koncesszió angol csapatai katonai támpontokat nyújtottak a kínaiak rendelkezésére. Megállapítást nyert, hogy 8 kínai század foglalt állást a legutóbbi harcok során az angol koncesszió mögött.

A spanyol köztársaságiak nagy offenzívára készülnek

Ramsay Macdonald temetése miatt elhalasztották a benemavatkozási bizottság döntő ülését

London, november 26. Ramsay Macdonald temetése miatt a benemavatkozási konferencia mára kitűzött ülését bizonytalan időre elhalasztották. Az elhalasztással kapcsolatban a sajtó megjegyzi, hogy az ügy emiatt mit sem vesz, mert miután Valencia válassza az önkéntesek visszahívásával kapcsolat-

ban még mindig nem érkezett meg, úgy sem lett volna mit elintézni.

Salamancai jelentés szerint a szökevények előadják, hogy a köztársaságiak december hónapban egy offenzívát készítenek elő a madridi és salamancai vonalakon. Az ezirányú intézkedések már folyamatban vannak.

Temesvár városára irták át a Gyapjuipar Rt. telkeit

Egy ügyvéd feljelentésére történt a megdöbbentő intézkedés

Timisoara, november 26. (Az Uj Kelet tud.) Nagy izgalmat váltott ki Temesvár ipari és kereskedelmi életében az a hír, hogy a revíziós bizottság elrendelte a Gyapjuipar Rt. telkeinek a városra való visszaruházását. A Gyapjuipar Rt. még 1905-ben vásárolta meg azokat a telkeket, amelyen ma a gyár épület áll. Később az impériumváltás után Vidrighin Stan polgármester alatt a Gyapjuipar újabb telket vásárolt a várostól.

Rövid idővel ezelőtt egy temesvári ügyvéd, a keresztény ügyvédszövetség titká-

ra, dr. Tenchea János feljelentést tett a városi járásbíróshoz, amelyben előadta, hogy a telekátírás nem törvényes keretek között történt és ezért javasolja a telkeknek a városra való visszaruházását. A teleklényvi hatóság péntek délelőtt tárgyalta az ügyet és döntésében a telkeket visszautalta a városnak. A Gyapjuipar Rt. a döntést megfellebbezte a törvényszékhez. Az intézkedést a jobboldali sajtó nagy örömmel fogadta. A Curentul a keresztény ügyvédszövetség nagy sikerének minősíti a teleklényvi átirást.

eretek

is eladó.

zetési kötelezettségei.

A gabonapiac hírei seppet sem használt a különösen azzal nem alános rezsimváltozás új rezsim fenntartja-e rendszert, különös te Arra a hirre, hogy a ad, az elmúlt hét eleadás állott be, de kétforgása után a helyzet

em igen tudták mivel lanyhaságot. Utána újabb komoly baniumok hátraléka ez rug s a különben is tt az exportörök nem vábbi pénzeket újabb De ettől függetle- b tranzakciókba bele- is nem látják, mi is álló prémiumkövetelé-

a kikötőkben újabb gák az exportörök a gy a termelőknek ad- a prémiumot közvet- kormánytól, illetőleg Természetesen ilyen- nek komolyabb üzle-

érzékeny árcsökkenés

gi piacon erősen le- elénk árukinálat mel- kereset. Az árak a buza 480, 77-es 490, gabonafélékben: az új 310, illetőleg a szá- továbbá: a zab 430, mányárpa 370, végül amag 3600—3700 lej

on a közeledő kará- tekintettel elég élénk betkezők: nulláslistá- z a beosztású kis- 850—890, 5-ös 830— végül korpa 290—295 együtt. (f. m.)

urion

6 napokon a Royal az utóbbi évek legsi- t. A Marx Testvérek a világhírű amerikai nyek címe „Botrány van szellemesebbnél s komikus helyzetek- soha elfelejteni nem d olyan gyo-san ne- a vidámság tempó- megnyíló budapesti immel nyitotta meg hogy ez a film a leg- delégti. Nyugodtan strány a turfon” az óbb, legkacagatóbb

k tizezer

egedett vevő bizo- nyítja, hogy

EPHIR

az összes kály- hák közt

legjobb

24 órán

át

a, Oradea

ályhagyára.

érjen díjtalan ár-

„BAKZEL” vas-

Viteazul No. 13.

SPORT

Egy évvel elhalasztották a III. telavivi Makkabiadát

Kiáltványt tett közzé a Makkabi Világszövetség

LONDON, november 26. A Makkabi Világszövetség végrehajtóbizottsága rendkívüli ülést tartott, amelyen az 1938 április 13-23-ra tervezett III. telavivi Makkabiadát egy évvel elhalasztotta. Az ülés után a Makkabi Világszövetség elnöksége a következő kiáltványt bocsátotta ki:

Makkabi Testvérek!

A III. telavivi Makkabiada elhalasztása mindnyájunkat fájdalmasan érint. Bizonyára megértitek azonban az okokat, amelyek ezt szükségessé tették.

A zsidó nép sorsa napjainkban súlyos történelmi válaszúthoz érkezett. Ezekben a napokban minden zsidó sportolónak kötelessége a zsidó nép céljait és érdekeit védelméért akcióra lépni.

A III. telavivi Makkabiadát egy évvel el kellett halasztani, ezt az időt azonban ne töltsük téltelenségben és készségünk arra éppen úgy, mintha nem nyert volna halasztást.

Igazságos és szép célért harcolunk! Ha minden alkalmat jól használunk ki, a siker nem maradhat el. A súlyos időkben mutatkozik meg az ember igazi értéke és teljesítőképessége.

A Makkabi Világszövetség nem kételkedik benne, hogy minden zsidó sportoló teljesíteni fogja kötelességét.

Igyekezünk, hogy a III. telavivi Makkabiada a zsidó nép legnagyobb, legimpozánsabb, soha nem látott megnyilatkozása legyen.

Ebben a gondolatban, küldjük zsidó testvéreink üdvözlőit:

Chazak Weematz!

London, 1937 november hó.

Selig Brodetsky professzor s. k.
a Makkabi Világszövetség elnöke.

Dr Willy W. Meisl s. k.
főtktár.

Horogkeresztes labdával akart vasárnap Aradon játszani az Unirea Tricolor

Arad, november 26. (Az Uj Kelet tud.) Az elmúlt vasárnap játszották le Aradon az AMTE—Unirea Tricolor nemzetibajnoki labdarugómérkőzést. A játék kezdete előtt az Unirea Tricolor csapatának tagjai az öltözők előtt — rendes szokás szerint — egymásnak rugdalták a labdát. Az egyik aradi nézőnek feltűnt a játékban levő megjegyzett labda és erre felhívta az AMTE vezetőjének figyelmét. A pályára való kivonulás alkalmával kiderült, hogy az Unirea Tricolor horog-

kereszttel megjelölt labdát hozott magával és ezzel akarja a mérkőzést játszani. Az AMTE vezetői élesen tiltakoztak az Unirea Tricolor szokatlan antiszemita tüntetés kísérlete ellen és követelték a kampókeresztes labda eltávolítását. Rövid vita után a labda lekerült a pályáról és kezdetét vette a játék, amelynek során kiderült, hogy a bucaresti csapat a politikához jobban ért, mint a futballhoz. Az Unirea Tricolor ugyanis 5:1 arányú vereséget szenvedett.

Csak röviden...

A román szövetség külföldi edzőt szerződött az osztrák Schnabel személyében. Az edző már megérkezett Bucarestbe.

414 cm az új ausztráliai rugórecor. Woodhouse állította fel Adelaideben. A most kezdődő ausztráliai nyáron meg jónéhány új rekordra lehetünk elkészülve, mert a sidney-i Brit Játékok alaposan felrázták az ötödik világrész atlétikáját.

A magyar bajnokságot vasárnap a következő mérkőzéseket játsszák: Ferencváros—ETO, Budafok—Hungária, Újpest—Törekvés, Kispeszt—Nemzeti, Elektromos—Phöbus, Bocskai—Budai, Szeged—Szürketaxi.

A Ripensia—Venus nemzetibajnoki mérkőzést ma, szombaton délután játsszák Temesváron. Nem sikerült ugyanis megállapodást létrehozni, hogy a Ripensia—Venus és Kinizsi—Olimpia mérkőzést vasárnap délután, egy pályán rendezzék.

Csehszlovákia válogatottja december 1-én Londonban az angol válogatottal mérkőzik. A cseh csapat tizenhat játékosal már el-

utazott Londonba. A játékosok: Vechet Slavia, Planicka Slavia kapusok, Burger Sparta, Cstyroiky Sparta, Daucsik Slavia hátvédek, Kostyalek Sparta, Boucek Sparta, Kolsky Sparta, Vodicka Slavia fedezetek, Riha Sparta, Zeman Sparta, Nejedly Sparta, Sobotka Slavia, Puc Slavia, Kloc és Rulc Zsidence csapatok.

Lengyelország tudvalevőleg egyike azoknak az országoknak, amelyekben még mindig a polgári év beosztása szerint — tavasz-ősz sorrendben — játsszák le a bajnokság két idejét. Most fejezték be az 1937. évi lengyel bajnokság küzdelmeit. Az első kérdés az utolsó fordulóig nyílt volt. Végül is a Cracovia kerekedett felül. Ez volt a Cracovia ötödik bajnoksága.

URANIA MOZGO MUSORA:

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap:
Diákszeretem. Robert Taylor és Janet Gaynor kiváló művészpár legszebb filmje.

CAPITOL MOZGO MUSORA:

Öngyásága a II-ik emeletről. Az ény legnagyobb sikerű vígjátéka. Főszereplők: Mary Don, Mihai Popescu és Vasiliu Birlic.

Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség

jótekonycélú tárgysorsjátéka

Engedélyezve a Loteria de Stat által 3094. szám alatt 1937 augusztus 13-án.

A sorsjegy ára Lei 50.— 4000 sorsjegy 250 nyemémeny A sorsjegy ára Lei 50.—

Huzás 1937 november 28.

Délelőtt 11 órakor a Zsidó Kulturothonban (Str. Mocioni 8.)

Fnyeremények:

Egy Mineva rádió 1938-as típus (4 lámpás), palesztinai hajójegy II. oszt., aranykarkötő, ruhaszövetek, különböző keramikai porcellán és faragott dísz tárgyak, tea- és fekete-kávészervizek, irókészletek, fényképezőgép, értékes román, héber, német, magyar könyvek, palesztinai díszműtárgyak.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Czoppán Flóri 30 éves jubileumi előadása

Telt ház ünnepelte csütörtök este Czoppán Flóriának, a közkedvelt komikának 30 éves színészi jubileumát. Az ünnepélyes hangulatot sugárzó nézőtérben ott láttuk dr. Drăganu Nicolae főpolgármestert is dr. Pop Victor városi főjegyző kíséretében, akik a városháza nevében vettek részt az ünnepi előadásban, amelynek megkezdése előtt dr. Kádár Imre igazgató köszöntötte az ünnepeltet, majd televista Isac Emil művészeti főtárgyelőnek, dr. Jelen Gyula színpártoló egyesületi elnöknek és Tihanyi Bélának, a magyarországi Országos Magyar Színészszövetség elnökének üdvözlő sorait. Utána a színtársulat nevében Lantos Béla mondott beszédet.

Czoppán Flóri, anny kedves felejtethetetlen komika-szerep alakítója, könnyezve, meghatottan állott ezáltal először szinte félszegen a rivalda fényében, ahol koszoruk és ivárgosok között elfogódottan rebegett köszönő szavakat a hivatalosan üdvözlőknek és a tapsorkánál őszinte szeretettel kifejező közönségnek. A lelkes ovációk után megkezdődött Fodor László Erettségi-jének előadása, amelyben egyik legkitünőbb szerepét alakította Czoppán Flóri, a budapesti leányliceum hírhedt Szalkai nagyságát. Ezt a szerepét választotta jubileumára a kitünő színész, de választhatta volna akármelyiket, azokat is, amikor csak pár szavas szereppel lépett ki a színpadra és az igazi, verbeli színész készségével mindig más és más alakban tudta elragadtatni és megnevettetni a közönséget. Harminc esztendő pályarutás nem lebecsülendő idő még akkor sem, ha valaki kényelmes párnázott ajtó mögött szilárdul álló bársonyszékben tölti el ezt az emberöltőt. Hát még, ha színész mögött áll ez a temérdek idő, aki a sors kifürkészhetetlen szeszélyessége folytán tábornoki képességekkel csak kózkatoná sorba került. Mert meg kell mondanunk, hogy ezt a kitünő színészt, akinek egyetlen szavas szerepe is sokszor egész előadás illuziójának mériégét bilentette egyensúlyba, igen keveset látjuk a színpadon. Pedig azok a tapsok, amelyek egy-egy tegnap esti jelenete után viharzottak fel, nemcsak az ünnepeltnek szóltak, hanem elsősorban a kitünő színésznek.

Czoppán Flóri mellett az előadás többi szereplőit is áthatotta az ünnepi hangulat. Az előadás a rendes mederben pergett, de sajnos a színészek kissé elfelejtették a már néhány hónapja műsorról lekerült darabot. A mindig bájos Fényes Alicemak tanulmányoznia kellett volna a gimnazista lányok ruhaviseletét és beszédmódot. Térdig érő moeem ruháját és flapperes gesztikulálását aligha engedte meg magának egy előkelő fővárosi leányliceum növendéke.

Az igazgató szerepében először bemutatkozó Mészáros Béla elegáns és illuziót keltő volt. De jók voltak a többi szereplők is, Harmath Jolán, Wojticzki Elvira, Tóth Elek, Hegyi Lili, Tompa Puffi, Nagy István, Kude-lász Károly, Szabados Árpád, Csóka József, stb.

Az előadás benépes ünnepi hangulatban ért véget. A közönség többször viharos tapsokkal szőlfőtta függöny elé az ünnepeltet, a kitünő Czoppán Flóri.

(H. E.)

A SZÍNHÁZ HETI MUSORA:

Szombat d. u. 5: Cigányszerem. (Olcsó helyárakkal.)
este 9: A roninok kincse. (Másodszor. Rendes bérlet 14. szám. Irodalmi bérlet 8. szám.)
Vasárnap d. u. 3: Csárdás. (Olcsó helyárakkal.)
d. u. 6: A roninok kincse. (Harmadszor.)
este 9: Sárgapitykés közlegény. (Tizenegyszer.)

A ROMAN OPERA MUSORA:

Vasárnap, november 28 (este): Nápasta de Sabin Dragoi.
Hétfő, november 29: Három s kislány.
Kedd, november 30 (Nagyváradon): Traviata.
Szerda, december 1 (Temesvárt): Nápasta.
Csütörtök, december 2 (Temesvárt): Mártha.
Péntek, december 3 (Temesvárt): Parasztbecsület és Bajazzók.
Szombat, december 4 (este Temesvárt): Traviata.
Szombat, december 4 (iskolai matiné): Nápasta.
Vasárnap, december 5 (este Temesvárt): Zsidóné.
Hétfő, december 6 (Temesvárt): Eladott menyasszony.

Kedd, december 7 (Aradon): Eladott menyasszony.

Szerda, december 8 (Kolozsvárt): Vigóvagy.

Péntek, december 10: Mártha.

Szombat, december 11 (iskolai matiné): Faust és Valpurgi éjszakák.

Vasárnap, december 12 (matiné): Három kislány.

Hétfő, december 13: Fidelio.

SELECT MOZGO MUSORA:

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap:
Rabszolganajó. Izalmas film, nagyszerű rendezéssel, főszerepekben: Warner Baxter, Wallace Beery, Elisabeth Allan, Mickey Rooney (a Szentivánéji ábram ismert Puckja.)

ROYAL MOZGO MUSORA:

Ma egy újabb szenzáció: Marx testvérek: Groucho, Chico és Harpo, Amerika legjobb zenebohócainak legújabb filmjei. Botrány a turfon. Előadás előtt legújabb Fox journal. Jegyelővétel. Telefon: 27-73.

MUNIAS MOZGO MUSORA:

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap: 3, 6 és 9 órakor: I. Öröknek a fegyverek. Eddig a legnagyobb háborús filmdráma. Fősz.: Annabella és Victor Francés. II. Zou-Zou. Operett. Fősz.: Josephine Backer és Jean Gabin. III. Híradó.

Hétfőtől: I. A pokol macskája. II. A bécsi randevu.

EDISON MOZGO MUSORA:

Világvárosi műsor! Három film: I. Rose Marie. A világhírű amerikai operett filmváltozata. Jeanette Macdonald és Nelson Eddy, a newyorki Metropolitan Opera tagjaival. II. Titkos küldetés. Cowboyfilm. John Wayne-vel. III. Híradó. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Stefn zsidó és szemeszalon Călea Mărechal Foch 10, elvállal mindenféle színmunkákat a legjutányosabb árak mellett.

Hízott előpóty megrendelhető Weisz Mészénél. Str. Vladimirescu 6. Telefon 16-48.

Takarékossági könyvre is legolcsóbban vásárolhat mellfizető, harisnyatartó, kézmunkát, fonalakat, harisnyát, női fehérneműt. E. Rosenzweig, Regina Maria 6.

Jókaiban levő perzsabundát keresek megvételre. Megkereséseket vagy címeket a kiadóhivatal továbbít.

Idősebb zsidó iparos elvenne 40—50 év körüli jobb családból való nőt. Cim: Weisz Oradea, Str. Alexandri 5.

Két izr. fiatalember vagy két urileány teljes ellátást kaphat fürdőszobahasználattal a belvárosban. Cim a kiadóban

Középkori perfect szakácsnő, hosszú bizonyítvánnyal, Bucarestbe zsidó családból azonnalra keresteti. Érdeklődni: Grünwald Cluj, Str. Dugarilor 7.

Kiadó azonnalra első emeleten 3 vagy 4 szobás hallos komfortos lakás, orvosi rendelők is megfelel. Str. Mihai Viteazul 39.

24 éves, nőlen borkereskedő román, magyar, német nyelvtudással állást keres. „Irodai jártasság” jellegű a kiadóba.

Elvált unasszony, kinek üzlete és varrodája van, házasság céljából megismerkedne orth. izr. vallású 34—36 év körüli kereskedővel. Levelet „Komoly” jellegű Hegedüs Hirlaphódába, Oradea kér.

Sűrűsüvegek 5—6000 drb. öt és fél decis használt hibátlan olcsón eladó. Fuchs Saturnare, Filipescu No. 21.

Biztos egzisztenciával bíró intelligens fiatal részére keresek 18—20 éves háziasan nevelt intelligens leányt 400—500000 lej hozományval. Fuchs Saturnare, Filipescu 21.

Számolásban gyakorlott, jóírású tisztviselőt keres azonnali beépés” jellegű a kiadóba küldendő.

Drogista kirakatrendező, három nyelven perfect, állást változtatna. Jellege: „Jömg-jelenésű”.

Balamaren jól étkezni, hálai Izzák vendégfőjében lehet. Regele Ferdinand 15.

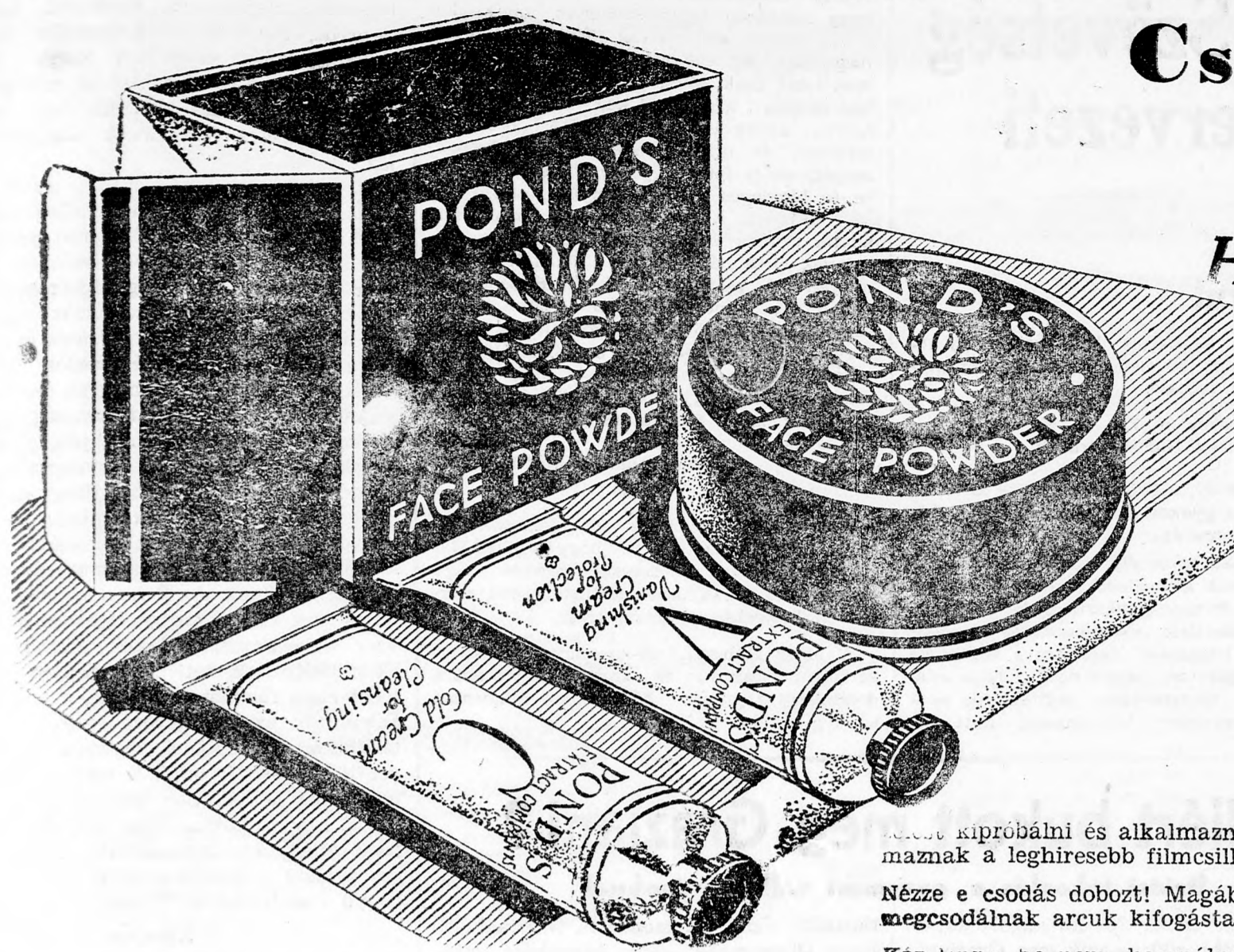
AZ IDE

Műve
Mi történi
vés

A műkereskedés sokáig üzletnek közé. Nemcsak, hogy minden kötetnek a hamisított, csálók értéki és értéketlen másolatoknak és vitás antik hozatalával, hanem abból hogy képek, szobrok és az üzlet természeténél zásnak van alávetve, a mántbörzén és az ért. Ötven évvel ezelőtt, ma márkába került, ma 32 millió lejt is

Wilhelm Henning, műkereskedő egyike a tette a német műke estéről:

— A politikai helyzet műkereskedők túlnyomó helyzetet teremtett. Az műkereskedések raktá olyan képekkel és szö legalább is Németországban, amikor a közönség részben, mert az alkotó kifogásokra ad okot. forgó tőkéjének nagy részét, igyekszik minden kereskedésben most egy periódus likvidálása fő legfőbb jellegzetesége, tárgyat befektetésnek, meggyőződésben szánta fektetésre, hogy a nem emelkedhetnek. Ez a befejezése után kezdődött, amikor az eddigi árak hitetlen emelkedés előtt egy Menzel-rész és Thoma-festmény kéte Spitzweg-nek két nagy ezernyöcsész márkába. lában is ezen a nívón egy csapással megválto

Csábító ajánlat!

Hölgyeim!

Pond's a leghíresebb kozmetikai cikkeket előállító gyár, rövid ideig lehetőséget nyújt Önöknek, hogy otthonukban egyszerű és hatásos szépitőkezelést folytassanak, amelyek költségei valóban csábítóan alacsonyak.

Valóban 120 leiert, amennyibe különben egy doboz Pond's pudert kerül, ajánlanak Önöknek különleges csomagolásban egy doboz Pond's pudert, továbbá 2 tubus Pond's krémet, a „C” és „V” krémet, tehát azt a 3 elemet, amely az arcból tudományos ápolására elengedhetetlenül szükséges. 120 lei! Szerény összeg, amely ellenében módjukban áll a létező legjobb szépitőke-

zelést kipróbálni és alkalmazni, ugyanazt a kezelést, amelyet évek óta alkalmaznak a leghíresebb filmszillagok és a szépségükről híres nők.

Nézzé e csodás dobozt! Magában rejtja a titkát ezer és ezer nőnek, akiket megcsodálnak arcuk kifogástalan tisztasága és hamvasága miatt.

Kár lenne, ha nem használná ki ezt a rendkívüli ajánlatot. Kár lenne, ha nem kísérelné meg Ön is ezt a csodás módszert, amely a specialisták ajánlása szerint a szépségápolás terén korszakalkotó.

AZ IDEÁLIS SZÉPÍTŐ MODSZER

POND'S

- EGYSZERŰ
- HATÁSOS
- GAZDASÁGOS

Művészet és üzlet

Mi történik Németországban az „elfajzott művészek” képeivel és szobraival?

Berlin, október hó. A műkereskedés sohasem tartozott a „szobor” üzletek közé. Nemcsak abban az értelemben, hogy minden korban szívesen foglalkoztak a hamisítók, csalók és szélhámosok kétes értékű és értéketlen műtárgyaknak, antikvitásoknak és vitás antikoknak a forgalombelátásával, hanem abban az értelemben is, hogy képek, szobrok és egyéb műtárgyak ára az üzlet természeténél fogva olyan ingadozónak van alávetve, amelynek még a gyémántbörzén és az értéktőzsdén sincs párja. Ötven évvel ezelőtt egy „Rembrandt” ötezer márkába került, ma nyolcszáz ezer márkát 32 millió lejt is megadnak érte. De

nemcsak a régi mesterek műveinek az ára emelkedett ilyen mértékben. Van Gogh — aki bizonyos fokig még kortársnak számít — nem tudott életében száz frankot kapni képeiért. Ma Amerikában két és félmillió frankot, sőt többet is fizetnek egy-egy „késői” Van Gogh-ért. Viszont vannak műtárgyak, amelyek az utóbbi években éppen ilyen rohamos gyorsasággal veszítették el értéküket. Az izlés változása, a középosztály elszegényedése és — különösen Németországban — a politikai irányváltások játszottak közre abban, hogy nem is olyan régen még nagyon értékes képek és szobrok ma egy vajaskenyérért kaphatók.

A háborus hossz

Wilhelm Henning, a legismertebb berlini műkereskedő egyike a következő képet festette a német műkereskedés jelenlegi helyzetéről: — A politikai helyzet változása a német műkereskedők túlnyomó része számára nehéz helyzetet teremtett. Az ok igen egyszerű: a műkereskedések raktárai tömve vannak olyan képekkel és szobrokkal, amelyek ma, legalább is Németországban eladhatatlanok, részben mert a közönség ízlése megváltozott, részben mert az alkotó művész származása kifogásokra ad okot. A műkereskedő, aki forgó tőkéjének nagyrészt ilyen áruval fektette, igyekszik minden eszközzel szabadulni ezektől a „Ladenhüter”-ektől. A német műkereskedésben most egy évtizedekre terjedő periódus likvidálása folyik, melynek az volt a legfőbb jellegzetesége, hogy a vásárló a műtárgyat befektetésnek tekintette és abban a meggyőződésben szánta rá magát erre a befektetésre, hogy a műtárgyak értéke csak emelkedhet. Ez a periódus nem a háború befejezése után kezdődött, hanem már 1916-ban, amikor az addigi meglehetősen stabil árak hirtelen emelkedni kezdtek. A háború előtt egy Menzel-rajz százhusz márkába, egy Thoma-festmény kétezeröttszáz márkába, Spitzweg-nek két nagy olajfestménye hét-ezernyolcszáz márkába került, s az árak általában is ezen a szinten mozogtak. A helyzet egy csapással megváltozott, amikor 1916-ban

a Hirth-gyűjtemény árverése került. Itt fizettek először egy Lenbach-portrét 40.000 márkát, egy Thoma-festményt 33.000 márkát s hasonló, eddig fantasztikusnak tetsző árakat, amelyek a pénz akkori minimális értékétellenesével egyáltalán nem állottak arányban. A vásárlási láz egyszerre magasba szökött. 1917-ben a Kaufmann-gyűjtemény árverése nem kevesebb, mint 12 millió márkát hozott be. Egy Boticelliért 110.000 márkát, egy Morettoért 200.000 márkát, egy Tintoretto-ért 230.000 márkát adtak. Kévéssel utóbb Köln városa eladott egy Rembrandt egy müncheni műkereskedőnek 400.000 már-

káért, aki kerek egymilliót adta egy svéd gyűjtőnek a képet tovább.

Vagyonmentés

A nagy hossz oka az „új gazdagok” vagyonmentési szándékában volt keresendő. Nagy vagyonadóktól és ennek elkerülésére műtárgyakra fektették pénzüket, abban a reményben, hogy a műtárgyak elkelülnek az adózat. Ebben az időben minden el lehetett adni, az „új gazdag” válogatás nélkül vásárolt, képet, szobrot, grafikát, régi bútort, amit csak találni lehetett a piacon. Még régebben a kereslet és a kínálat mindig tartotta az egyensúlyt, sőt a kínálat volt nagyobb, most a kereslet billentette le a mérleget. Kevés lett az ár. Ez a körülmény egyrészt az irakot hajította fölfelé, másrészt előcsapta a hamisítványokat. Ami régebben elképzelhetetlen volt, most mindnapos dolog lett: lelkiismeretlen szakértők jó pénzért „szakvélemények”-et írtak közönséges hamisítványokról egyes műkereskedők számára, akik aztán minden szemetet rá tudtak így sözni a laikus vásárlókra. Valóságos szakvélemény-üzemek alakultak arra föl, hogy a hozzá nem értő gyűjtő általában tulbecsüli a szakvélemény értékét. A tisztességes szakértők tiltakoztak az ilyen üzletem ellen, leleplezték „a megvásárolható tudományt”, ami botrányt követelt. A tetőfokot a hamisított Van Gogh-ok körül keletkezett pö. jelentette. A háború befejeztével egyre erősebb tempót vett a „menekülés reális értékekbe” és a közvéleménybe mindinkább beleidegződött az a vélemény, hogy a műtárgyak „reális értékek”, amelyeknek ára csak növekedhet. A márkák elértéktelenedésével ez a felfogás egyre nőtt. 1919-ben megkezdődött „Németország végkiadásítása”, amerikai gyűjtők lepték el Németországot és a valuta pszichózis komoly gyűjtőkre is átragadt: hajóakományszám a kerültek át tényleg értékes műkincsek Amerikába. Ezen az sem változtatott sokat, hogy törvényt hoztak a műkincsek kivételének megakadályozására. Az árak, amiket műkereskedők ebben az időben elértek, az infláció növekedésével párhuzamosan nőttek s végül billiókat fizettek egy-egy jó képért.

Az élő művész is keveset

— A laikus, aki csak azért vett képet, hogy vagyonát „reális értékekbe” fektesse, természetesen nem vásárolta modern festők műveit, mert őt nem a kép művészi értéke, hanem a „szakvélemény”-nyel bizonyított erettség érdekelte. Élő festők műveiről azonban nincs „szakvélemény”. Az élő művész az inflációban választhatott a között, hogy vagy éhenhal, vagy eladja magát szöröstől-bőröstől egy műkereskedőnek olcsó

pénzért. A művész, aki utóbbi megoldást választotta, fix összegért tartozott a műkereskedőnek havonta ennyi és ennyi képet szállítani. A műkereskedő ezeket a képeket árverésre bocsátotta. A gyűjtők természetesen nem vették a legtöbbszó, ismeretlen művész munkáit, ellenben az árverezett műkereskedő néhány megbizottja fellicitálta a kép árát hallatlanul magas összegig és természetesen a műkereskedő számá-ra — meg is „vették”. A lapok erre megírták, hogy X. Y. festő képe egy árverésen rekordárát ért el. Az árverési mókát néhányszor megisméltették, a kép értéke egyre „nőtt”, a festőből ismert márká lett s végül egy tájékozatlan gyűjtő valamelyik árverésen beleidegződött a licitálásba. Persze a megbizott licitálók erre elhallgattak s a festmény jó áron a gyűjtő nyakán maradt. Ez nem egyes eset volt, ez volt a rendszer. Az ugynevezett neves festők nagyrésze ilyen manőverek köszönheti, hogy nevét a közönség megismerte, sok tényleg tehetséges művész is. Ez a módszer: túlélt az inflációt, amely után egyébként a háború előtti árak tértek vissza. Az átmenet a Lempert-műkereskedés kísérlete volt még az infláció alatt: árverést rendezni aranyárkalapon. Itt Louis Corinth-nak egy nagyméretű tájképe 12.550 márkáért kelt el. Ezen a szinten maradtak az árak egészen a legutóbbi időkig.

Mi történik a nem rajtszta képekkel

A politikai viszonyok következtében Németországban eladhatatlan képek és szobrok két csoportra oszlanak: Az első csoportba tartoznak azok a művek, amelyek tehetséges emberek tényleg értékes munkát, s nálunk csak azért nem kerülhetnek forgalomba, mert a művész rosszul választotta meg a nagymárkáját. Ezeket a festményeket és szobrokat előbb-utóbb értékesíteni lehet a külföldön. Max Liebermannnak, Louis Corinthnak és még egy csomó művésznek alkotásait akad vevő. Ez elé a hatáság nem górdítenek nehézségeket, már csak azért sem, mert minden külföldi eladás devizabevételt jelent. A másik csoportba tartoznak azoknak a „neves” művészeknek a munkái, akiket árverés-szisztemával hoztak divatba, de akinek művei (ideta:tozik a legfőbb-izmus) nem felelnek meg ama ízlésnek, a művész származásáról nem is beszélve. Ezeket a külföldön éppúgy nem lehet eladni, mint Németországban s a műkereskedő az ilyen áruval befűthet.

Az aranyér és az Ön idegei

Valószínűleg nem találja még meg a megfelelő szert. Vásároljon Goedecke féle Anusol végülit. Rövidesen megkönnyebbül. Anusol világhírű és sokszorosan kipróbált. Csodálatos fogs, olyan hamar elmúlnak kínzó fájdalmak. Kérdezze meg orvosát.

Anusol-Goedecke

A Zsidó Nemzeti Szövetség nagyszabású szervezeti akciója

A Masz Híztadrut

Az év májusban, Nagyváradon megtartott XV. cionista konferencia felhatalmazta a Zs. N. Sz. vezetőségét, hogy programjának megvalósítására két hónapot

szervezeti hónapokká deklaráljon.

A Szövetség vezetősége az ismert gyűjtési tilalom következtében mindezt nem tudta megvalósítani a szervezeti akciót, melytől azonban a gyűjtési tilalom hatálytalanították, elhatározta, hogy azonnal megteszi a szükséges lépéseket annak beindítására.

Ennek megfelelően a Szövetség körlevelében értesítette valamennyi helyi csoportját és munkatársait, hogy

december és január hónapok folyamán fogja lefolytatni a Masz Híztadrut-kampányt, amelynek során központi kiküldöttek fogják meglátogatni az összes helyi csoportokat.

A központi kiküldöttek megfelelő előadás keretében ismertetik a Masz Híztadrut-kampány lényegét és mindazon célkitűzéseket, amelyeknek megvalósítása ennek a kampánynak a sikerétől függ. Így elsősorban a Zs. N. Sz. szervezeti megerősítése és kiépítése, a kulturális munkák intenzívítése, azok a cionista feladatok, amelyek mulhatatlanul szükségesek, különösen ma, amikor a cionizmus új és fokozottabb munkaperiódus előtűnik, és az egész erdélyi zsidó közéletet érinti: az ifjúság átféregesítésének támogatása és elősegítése az egész erdélyi zsidóság köztudatában. Ma amikor a zsidó ifjúság a leg súlyosabb existenciális gondokkal küzd, az egész erdélyi zsidóság kötelessége, hogy ennek az ifjúságnak nemcsak erkölcsi irányításával, de anyagilag is segítségére siessen és lehetővé tegye részére a produktív foglalkozási ágak elsajátítását. A Zs. N. Sz. mint a zsidó ifjúság kérdéseivel intézményesen és rendszeresen foglalkozó testület elhatározta, hogy ennek a kérdésnek megoldását gyakorlatilag is igyekszik elősegíteni és lehetőséget kíván nyújtani az ifjúságnak, hogy ipari és mezőgazdasági produktívizálásában gyakorlati eredményeket érjen el.

Régi feladata az erdélyi cionizmusnak és zsidóságának, hogy állandó jellegű mezőgazdasági telepet hozzon létre, mivel chalupecár-dája a hategi Habonim-szifff kivételével, alkalmi napzámos munkával foglalkozik és méltatlanul rossz anyagi és egészségügyi körülmények között kénytelen azt a 2-3 évet eltölteni, amennyi ideig a hachsara tart. Ezen feladatok megvalósítására csak szervezett és egységes akció tud lehetőséget nyújtani.

Megkezdődött a Masz Híztadrut-kampány

A Masz Híztadrut-kampány behirdetése után azonnal megkezdődött annak gyakorlati megvalósítása. Elsőnek Reiter Lunka, — WIZO ügyvezető elnöke vállalkozott arra, hogy levelet a kampányt Marosvásárhelyen, Maroshevízen, Gyergyószentmiklóson és Csíkszeredán november 23-tól 29-ig, míg Marosvásárhelyen november 29-én kezd meg és szükség szerint december 3-4-ig fogja befejezni. Az akció eddigi fázisai sikeresen zárultak le, mivel a Zs. N. Sz. munkatársai mindenütt megértéssel fogadták s helyeselték a Szövetség kezdeményezését.

A temesvári akció

A temesvári Masz Híztadrut-kampány behirdetése a november 24-iki helyi csoportot — az illés keretében történt meg, ahol Rosenfeld Sándor tartott előadást, rámutatva a Masz Híztadrut-szükségességére és nagy jelentőségére, amit az erdélyi Cionista Szervezet kiépítése terén van hivatva betölteni. A bejelentés után megalakult a Masz Híztadrut temesvári helyi bizottsága, amely munkatervet dolgozott ki és

megteremtette a szükséges lépéseket, hogy az akció december hó első napjaiban Temesváron kezdetét vehesse.

Reiter Károly a Zs. N. Sz. elnöke a Masz Híztadrut-fő

Reiter Károly, a Szövetség elnöke az akció lényegéről és gyakorlati lehetőségeiről a következőket mondotta:

Régi panasz az erdélyi cionizmussal szemben, hogy csak a meglévő keretek fenntartására gondolt és nem igyekszik új kezdeményezéssel, új feladatok vállalásával és új célkitűzésekkel lendületet belevinni a szervezeti életbe. A Szövetség vezetősége elhatározta, hogy ezen a hiányosságon segíteni fog és a meglévő kereteket tartalommal tölti be.

Masz Híztadrut-kampány visszhangja

Az előzetes levelezés és megbeszélések során megállapítást nyert, hogy a Masz Híztadrut-kampányt a cionista vezetők nagy megértéssel fogadják és a legteljesebb mértékben helyeslik és támogatják.

A Masz Híztadrut-kampány előkészítése folyamatban van és annak lefolytatására december és január hónapokban mindenütt sor fog kerülni.

Miért bukott meg Graziani?

Oriási tékozlás a gyarmati vállalkozásoknál

London, november 26. Az angol sajtóban egyre több cikk jelenik meg Graziani, 'Abesszinia eddigi alkirálya hirtelen vissza lépésének okairól. Az angol lapok szerint az abessziniai alkirály hirtelen bukásának oka az az erősen ellenzéki beszéd, amelyet Graziani legutóbb az eritreai Asmarában tartott az olasz keletafrikai gyarmatbirodalom gazdálkodásáról.

Az alkirály leplezetlen nyíltsággal mondotta el, hogy mind a magán-, mind az állami vállalkozásoknál a legeszelelenebb tékozlás folyik és az összes gyarmati vállalkozások fiktív alapokon nyugszanak. Igaz, sokan rengeteg pénzt keresnek, azonban nem szabad elfelejteni — mondotta, — hogy ezért háromszor, négyszer annyit adnak ki. Nagyon kevesen vannak

tisztában azzal — mondotta Graziani —, hogy Olaszország eddig havonként százmillió líra aranydevizát adott ki a csatorna- (a Szuezi kanális) járulékaért. Nagyon élesen bírálta Graziani azokat az olasz vállalkozókat, akik a Kelet-Afrikába kivándorlóknak a csillagokat is leigérték az égről.

Szörnyű pocsékolás történik annál a petróleumnál, amelyért Olaszországnak a legdrágább aranyat kell fizetnie. Eppen ezért azt követelte végül a tábornok, hogy az egész keletafrikai gyarmati gazdálkodást egészséges alapokra kell fektetni, mert ez a fejlődés a csödbe visz. Az angol lapok szerint emiatt a beszéd miatt bukott meg Graziani.

Bőrharisnya motorcsónakon jár és koffer-rádiót hallgat

A sápadtarcuak pontosan fizetik az évjáradékot az utolsó kanadai indiánoknak

Toronto (Kanada), november hó

Az ottawai kormányzóság motorcsónakjai, mint minden évben, az idén is utra keltek, hogy a kanadai indián-telepítvények lakóinak kikézbessék a „szerződés szerinti fizetendő kártérítést.“ A fehérek ugyanis annak idején, amikor az indiánokat csaknem teljesen kiirtották és földjeik elhagyására kényszerítették, utólag békés megállapodást kötöttek velük és kártérítést állapítottak meg számukra az elfoglalt területekért. Ez az összeg nem túlságosan nagy, a sápadtarcuak nem erőltették meg magukat: a rezervációkban élő száztizenkétezer indián évente 236.426 dollárt kap a szerződés szerint „mindaddig, amíg a folyó folyik és a nap süt.“

Civilizáció a Huron-tavon

A kártérítést kikézbessítő kanadai kormányexpedíció egyik tagja a következőket meséli tapasztalatairól:

— Az indiánok civilizálódnak. A tomahawk, a skalpkés és a békepipa eltűntek. Az indiánok, akikkel az ember a rezervációkban találkozik, egészen modern és civilizált benyomást tesznek. Még a leg távolabb élő törzseknek is háztartási cikkek közé tartozik a gramofon, amely a

legdivatosabb jazz-lemezeket játssza. Az indiánok szeretik a zenét, mindenütt van rádió, egyik telepen a legmodernebb koffer-rádiókat találtunk. A Fenimore Cooper-regényekből ismert Huron-tavon motorcsónakban járnak Sólóymsemz unokái halászni és vadászni. A régimódi, hajlított kanu, amiben guggolva kell rövidszáru lapáttal evezni, csak elvétve látható a rezervációk folyóin. Az indián-romantika külső jellegzetességei általában a „muzeumokba“ kerültek: pénzért mutogatják a turistáknak a gondosan őrzött egykori totem-cölöpöket az egyes törzsek belevéselt jelvényeivel, többnyire farkassal, medvével, békával, meg a színes mokassinokat és az egykori főnökök impozáns tollas fejékszreit. A régi világra leginkább még a nevek emlékeztetnek. Néhány hónappal ezelőtt a holló-törzshöz tartozó indiánok kérvényt nyújtottak be az ottawai kormányon keresztül az Egyesült Államok Elnökéhez, amelyben kérték, hogy a montanai rezervációban ne engedjék meg a fehéreknek a letelepülést. A kérvény, amely külső formájában semmi sem különbözött az elnöki hivatalhoz beérkező egyéb kérvényektől, 134 törzsfő „irta“ alá. Az aláírások legnagyobb részét ujjlenyomatokból állottak, amely mellé a kérvény írástudó fogalmazója zárójelben

tette oda a neveket: Fiala Fecske, Antilopsapka, Hajlított kanu, Farkasölő, Lövész-az-orrba, Jacob-Woodtick-megölője, Gyermekszáj, Ismeri-az-ösvényt, Sárga Farkas, Fogd-meg-az-elleneséget és már ahogy az egyes főnököket külsőjük vagy valamely nevezetes tulajdonság alapján hívják.

— A neveken kívül nem emlékeztem semmi a régi indiánokra külsőleg. Beszélő azonban a civilizált indiánok megőrztek minden tulajdonságát őseiknek. Nagyon jellemző, amit egy fehér tanító mesélt nekem, aki a rezervációk egyikében az indián gyermekeket írássra és olvasásra tanítja. A rézbőrű tanuló általában igen értelmesek és megvan bennük a jóakarata a velük született lustaság legyőzésére. Nem lehet azonban például arról beszélni, hogy a tanteremben is szinte földig hajolva, lábujjhegyen, alig hallhatóan kezeledjenek, mindig a legnagyobb sebességgel. Ez a les-járás veleszületett. Általában hallatlanul óvatosak és bizalmatlanok. Az a komoly, méltóság-teljes viselkedés, amely ifjúkorunk kedvenc olvasmányainak hőseit, Chingachgookot, Sólóymsemzet, Bőrharisnyát és a többi nagy főnököt jellemezte, a mai indiánban, sőt az indián gyermekekben is feltalálható. Az indiánok legendás ügyességét is megőrizték ezek a késő utódok, a nyilat ma is hallatlan biztonsággal kezelik — a sportpályán. Nem egy híres amerikai atléta a rezervációkból került ki, így például a később profivá lett világhírű all round-athléta, Thorpe.

Kihálok a rézbőrűek

— A rezervációkban élő indiánok száma egészen az utolsó ideig rohamosan esett, a tüdővész és a pálinka pusztította a rézbőrűek utolsó sarjait. A kanadai és az amerikai kormányok mindent megtettek az indiánok kihálásának megakadályozására. A tüdővész elleni harc nem is maradt eredménytelen, ezt a betegséget sikerült visszaszorítani, aminek látható jele a szaporodási statisztikában mutatkozó lassu emelkedés. Kevésbé eredményes az a harc, amelyet a kormányok a pálinka ellen folytatnak. Szigorúan tilos ugyan a pálinka bevitelle a rezervációkra, de a nehéz terepen roppant nehéz a csempészést megakadályozni. Ebben a tekintetben olyanok az indiánok, mint a gyerekek, nem lehet velük okosan beszélni, egy üveg „tűzes viz“ért odaadják az utolsó ingüket is. Főleg ez az oka annak, hogy a teljes értékű állampolgári jogot roppant nehezen adják meg indiánoknak, csak viszonyainak és személyiségének gondos vizsgálata után. Az indiánok többségét azonban kivételes törvények alapján, mint többé-kevésbé kiskorúakat kezelik. Természetes, hogy akadnak értékes és nagy-műveltségű személyiségek is az indiánok között állami ösztöndíjak könnyítik meg számukra a középiskolai és főiskolai műveltség megszerzését. A rezervációkon működő bíróságok valamennyi tagja jogvézett indián. A rézbőrűek többsége azonban földműves és iparos. A lányok konzervgyárakban dolgoznak. Az indián iparművészetnek amely valaha jelentős bevételi forrása volt a rezervációk lakosainak, nagyon ártottak a gyári uton előállított hamisítványok. Most készül egy törvény, amely ennek a konkurrenciának a betiltását célozza. A legboldogabbak természetesen azok az indiánok, akik mint idegen-vezetők és csónakosok azzal keresik meg a kenyerüket, hogy a turistákat kalauzolják. Ezek legalább ma is ott töltik életüket azokban a hegyekben és erdőkben, hol apáik dicsőséges harcokban skalpolták meg a jelenlegi turisták őseit. Igaz, az unokák békésebbek. Beérik borralóval.

Axelrad o'fodox Löser vendéglő Nagyváradon
 (a Kereskedelmi Csarnok épületében)
 Az étterem hatalmas helyisége kiválóan alkalmas lakodalmak, bankettek és hasonló ünnepségek megrendezésére.

STERN-féle ort. kóser vendéglő Nagyváradon
 Str. N. Iorga (volt Zöldfa ucca) 19. Országszerte elismert kitűnő konyha, szolid árak, figyelmes kiszolgálás.
 Erdély vezető étterme, az utazó közönség kedvenc találkozóhelye.
 Lakodalmakra és bankettekre külön nagy terem.
 ארט. לוסר

SZOMBAT, 1937

Ormai szerkesztő
 Hunk címe: Schön I
 Telefon 507.

December 10-én
 Bukarestbe. Bucures
 bos francia külügy
 e'kezik a fővárosba,
 bos még aznap kihar
 uralkodónál.

CAD
 A legvesze
 kiűtés, vizk
 ztében. K
 néz
KERJE

446 vagon tü
 Bucurestiből jelent
 tűzifa érkezett a fő

Kommunista
 falusi elemistánc. E
 rea, a Pisc-község
 értesítette a csendő
 Musat nevű tanuló
 ket talált. A csendő
 a gyermek szüleine
 felforgató jellegű
 Musatot letartóztá
 sejt vezetője, Dum
 Musat család több

Nyugtalan

a gyom

Az a vizsgálata
 teljes vizsgálat
 veskre és a májra
 koribb tünete főként
 Nem-e történt meg
 hanykolodott párná
 tudott elaludni, mert
 amelyek ártalmára
 goymrát? Másnap
 egész nap erőtl
 volt, gonczolatal össe
 zást érzett, nagyon
 indispozíciók ellen.
 a nehéz emésztés ok
 a Magnesia Bisurata
 hogy bevett egy ke
 Magnesia Bisurata-t
 gyomorindispozíciót
 tartós megkönnyebb
 éjszakája lesz Másr
 után gyomorsavtu
 nyomást, puffedség
 főgést érez, amely
 gölják, dispepsziát,
 okozhatnak ugyan
 Bisurata azonnal me
 tővé teszi hogy bárm
 küll hogy fájdalmas
 tartania.

MAC
BISU
 kapható minden gy
 ban Let 75-ért kis t
 nagy áv

Chlorodont Fogpaszta

a száját és fogakat tisztítja és felüdíti mint a fürdő a testet száraz fogkefére használható!

HIREK

Oradea szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk címe: Schön Dezső, Stf. Millerand 4. Telefon 507.

December 10-én ékezik Yvon Delbos Bukarestbe. Bucarestből jelentik: Yvon Delbos francia külügyminiszter december 10-én ékezik a fővárosba, — írja a Curentul. Delbos még aznap kihallgatáson jelenik meg az uralkodónál.

Öfelsége a Bánátnban vadászik. Bucarestből jelentik: Tegnap este 6.40 órakor az uralkodó Mihály vajda kíséretében a Temesvári közelében levő vadászterületre utazott, ahol vadászatot vesz részt. Öfelségét Tatarescu miniszterelnök bucsúztatta a pályaudvaron. A király társaságában voltak Dombróvski ténparancsnok, Bianu helyettes állam-biztonsági hivatali igazgató és Ili Radu őrnagy.

A Zsidó Párt jogvédő irodája (Stroescu ucca 7/b) minden nap (szombat kivételével) déli 1/2-1/2 között, vasárnap pedig 11-1 között inspekción tart.

Hiába kutattak a Bulgáriában elűnt lengyel repülőgép után. Szófiából jelentik: Hat bolgár és két lengyel repülőgép keringett tegnap a bogár-macedonai hegyek felett és a kedden elűnt IOT lengyel gépet kereste. A kutatás semmi eredményre nem vezetett. Hatvan vadász is keresi a Rýrum hegyekben a gépet, ami talán ottan zuhant le. A hegyvidéken hatalmas hóvihár dühög.

Eljegyzési hír. Goldberger Ilonka Petrosani és Goldberger Ignátz Margita jegyesek. M. k. é. h.

Házasság. Taub Olga Cluj és Steinberger Sámuel Cluj-Násáud házasságot kötöttek.

Felmentette a katonai törvényszék az ifredentizmussal vádolt 14 éves fiút. Tizen-négy éves kisfiú állott tegnap ifredentizmussal vádolva a kolozsvári katonai törvényszék előtt. Pap Lajos kisfiú két évvel ezelőtt részt vett egy esküvön, ahol az esküvői székér fel-díszítése volt a teendője. A tizenégy éves fiú összeszedett mindenféle szimul szalagot és feldíszítette a lovakat. Amikor tanítónője megállta a lovak mellett baktató fiúcskát, szigorúan megdorgálta és nyomban a rend-őrségre ment, ahol ifredentizmussal feljelen-tette tanítványát. A csendőrök megindították az eljárást az akkor 12 éves fiú ellen és így került a katonai törvényszék elé, ahol azon-ban tekintettel a vádolt fiatal korára, nem tárgyalták le érdemben a pert, hanem ely-et-tették a vádat a 14 éves gyermek ellen.

Emléktisztelet. A Cluj Izr. Hit-község f. évi november 28-án, vasárnap délután 1/2 órakor néhai Dr. Eisler Mátyás főrabbi elhalálzásának évfordulóján a Regele Fe dinand uti nagytemplomban emléktiszteletet tart, melyre a Hitközség és Szent-egylet tagjait ezuton meghívja. Ugyan az nap délelőtt 1/2 órakor felkeresik a bíd. fő-rabbi sírját a házsongárdi temetőben és a ta-gok felkéretnek, hogy itt is minél számosab-ban jelenjenek meg.

Sztojadinovic jugoszláv miniszte-elnök látogatása a pápánál. Vatikánvárosból jelen-tik: Pelegrinetti püspök december 5-én ér-kezik Rómába, hogy bíborossá kenjék. Egyide-jűleg ellátogat az olasz fővárosba Sztojadin-ovic jugoszláv miniszterelnök is, aki felhasz-nálja az alkalmat a pápa meglátogatására. Ezáltal fogják megpecsételni a Vatikán és Jugoszlávia között nemrég megalapozott jó-viszonyt.

Pokolgépet találtak egy klagenfurti jelkés házában. Bécsből jelentik: Klagen-furthban egy házában, ahol Muckermann ka-tolikus jelkés prédiált, pokolgépet találtak.

Divat-autárka Olaszországban. Rómá-ból jelentik: Mussolini ma kihallgatáson fo-gadta a nemzeti divatintézet igazgatóját, aki bemutatta programját az e téren való autárka bevezetésére. A Duce hozzájárulást adta a tervekhez.

CADUM - kenőcs mindig segít....

A legveszedelmesebb és legmarkosabb bőrbetegségek: kiütések, sőr, csalán-kiütés, viszkettség eltűnnek a Cadum-kenőcs enyhítő és gyógyító hatása követésével. Kenje be reggel és este ezzel a csodás kenőccsel és rövid idő múlva nézzen a tükörbe. Meglepő javulás nevelésesen csekély összegért.

KÉRJEN CSAKIS VALÓDI CADUM-KENŐCSOT

446 vagon tűzifa érkezett Bukarestbe. Bucarestből jelentik: Ma délelőtt 446 vagon tűzifa érkezett a fővárosba.

Kommunista könyveket találtak egy falusi elemistánál. Bralából jelentik: Ilie Mi-rea, a Pisc-községbeli elemi iskola igazgatója értesítette a csendőröket, hogy Paraschiv Musat nevű tanulójánál kommunista könyve-ket talált. A csendőrök házkutatást tartottak a gyermek szüleinek lakásán, ahol többszáz felforgató jellegű röpiratot találtak. Stanca Musatot letartóztatták, de a kommunista sejt vezetője, Dumitru Crăciun nevű egyén a Musat család többi tagjaival együtt eltűnt.

Meghalt Hirsch Becalei. A kolozsvári zsidó iparosok aggmeházában meghalt Hirsch Becalei cipész, hetvenhárom éves ko-rában. Csütörtökön temették az ortodox chevra székházából. A bucsúbeszédet Schwarz Ignác tartotta, aki lendületes sza-vakban emlékezett meg az elhunyt zsidó éri-demeiről. A cionista mozgalom első zászló-vívója volt az iparosság körében és ehhez a zászlóhoz élete végéig hí maradt. Özvegye maradt, aki szintén az aggmeház lakója.

Magas vérnyomásnál és vérkeféngési zavaroknál reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes "Fetenc József" keselivíz na-gyon jól tesz, mert a beleket minden meg-erősítés nélkül kiüríti, az emésztést előmoz-dítja, az anyagcsere-t fel-fűsíti és igen kel-le-mes közérzetet teremt. Ké-dezze meg orvo-sát.

Bírság nélkül lehet láttamoztatni a lak-béltel szerződéseket. Bucarestből jelentik: A pénzügyminisztérium ma utasította az ősz-szes pénzügyigazgatóságokat, hogy minden bírság nélkül láttamozzák 1938 január 1-ig a késedelmesen benyújtott lakbérleti szerző-de-seket.

Nyugtalan éjszaka!

a gyomor okozza!

Az a viszahatás amellyel a rossz emésztés a teljes idegrendszeret károsan befolyásolja kihat a veskre és a májra is, azonban egyik leggya koribb tünete főként az álmatlanság. Nem-e történt meg Önnel is, hogy álmatlanul hánykolodott párnái között és semmiképpen sem tudott elaludni, mert este olyan ételeket evett amelyek ártalmára voltak, vagy túlterhelte gyomrát? Másnap rosszhangulatban ébredt, egész nap erőtlén, akarati nélkül, energiátlan volt, gondolatát összekuszálódta, lázt, fűdgráz-zást érzett, nagyon ideges volt. Ezek ellen az indiszpozíciók ellen, — amelyeket igen gyakran a nehéz emésztés okoz. — kitűnően bevált szer a Magnesia Bisurata. Néhány perccel azután, hogy bevett egy kevés vízben egy félkanálka Magnesia Bisurata-t (és ahogy a legesekeleyebb gyomorindiszpozícióit érzi vegyen be azonnali tartós megkönnyebbülést érzi, kellemes nyugodt éjszaka lesz Másrésztől ha bármikor is évés után gyomorsavtúltengést (gyomorégést) nyomást, puffadtságot, gázokat, svanyu, felbő-fogást érez, amely szimptomák, ha elhanya-golják, dispepsziát, avagy akkut gyomorhajt okozhatnak ugyanaz a kis adag Magnesia Bisurata azonnali megkönnyebbülést hoz és lehe-tővé teszi hogy bármint egyen, amit, kíván, anél-kül hogy fájdalmas következmények től kelljen tartania.

MAGNESIA BISURATA

kapható minden gyógyszerárban és drogériá-ban Lei 75.-ért kis üveg, vagy a gazdaságosabb nagy üveg Lei 110.-ért.

„Mint ha kicseréltek volna!”

Már rég nem éreztem magam olyan jól, mint mostanában. Senki sem ismer reám: mint ha kicseréltek volna, olyan jókedvű, életvidám vagyok. A rosszkedv, a mogoróság eltűnt — új ember lettem. Az ok: a rendes széklet, ARTIN révén. Szedem e kis drágéket és hatásuk csodálatos, amellet szerve-zetem nem szokta meg.

Új emberré varázsolja az ARTIN, az ideális hashajtó.

ARTIN

A. Dr. WANDER üzemek készítménye.

Merevség!

Semmi esetre sem kellemes merev és fájó izmokkal járni. De nincs is szükség reá, ha egyszerűen bekeni Sloans Linimenttel azonnal visszaadja a ruganyosságot. Sloans Linimentet nem kell bedörzsölni, csak enyhén bekenni vele a fájó testrészt. A készítmény tartalmazza az összes alkatereseket, hogy átható meleget fejlesszen, amely kitágítja az izmokat, megszünteti merevségüket és enyhíti a fájdalmat. Sloans azonnal enyhít, mielőtt érintkezésbe kerül a bőrszövetekkel.

SLOAN'S LINIMENT a család gyógyszeré

ASZURAS
FAJDALOM
ZUZÓDÁS
FICAMODÁS
HULLÁS
MEREVSÉG

AZONNALI ENYHÜLÉS bedörzsölés nélkül

EGYESÜLETI ÉLET

AZ EGYESÜLETEK FIGYELMÉBE! E rovatunk állandó tudatosultsága miatt kérjük az egyesületeket, hogy rendezvényeik értesítéseit, valamint egyéb természetű közleményeket olyképpen osszák be, hogy azok Egyesületi Élet rovatunkban legfeljebb kétszer jöjjenek. Ez-uttal is közöljük, hogy az egyesületi híreket naponként déli 12 óráig kell a szer-kesztőséghez eljuttatni. Később érkezett hírek a másnap megjelenő lapszámunk-ban nem jöhetnek.

Haggibbof-teadélután. A Cristal Palace igazgatósága november 28-án, vasárnap dél-után 5 órai kezdettel, a Haggibbor sportegye-sület javára műsoros teadélután rendez.

A Poel Hadati szervezet vezetősége ez-uton értesíti összes tagjait, hogy a szombati Melave malka estjét egy héttel elhalaszt-ja a Chalutz Bai Melacha ma esti rendezvé-nyére való tekintettel. A vezetőség.

A Zsidó Párt Calea Decobal és környéke uccabizottságának rendezésében f. hó 28-án, vasárnap délután 6 órakor a Rudeanu ucca 20 sz. alatti Bet Jakob helyiségében dr Hermann Dezső „Aktuális belpolitikai helyzet és a Zsidó Párt” címen előadást tart.

A Zsidó Párt iparos és kiskereskedő szekciójának előadássorozata keretében f. hó 28-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a párt Stroescu ucca 7/b szám alatti helyiségében dr Fendrich Ernő ügyvéd az új forgalmi adótörvényről, míg dr Fekete György ügyvéd az egyeneslők követéséről tartanak előadást.

Miami közelében hajótörést szenvedett egy gőzös. Newyorkból jelentik: Az óceán partján, Miami (Florida) közelében hajótörést szenvedett a Nollington gőzös, amely angol zászló alatt közlekedett. A hajó 19 tagu legénységéről nem tudni semmit.

Csúsz Köszvény Rheuma

bántja?
dörzsölje be kagjait:

DIANA SOSBORZESZLO

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik szeretett férjem, illetve édesapánk elhalálo-zása alkalmából fájdalomukat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk köszö-netet. Özv. Schwarz Ignácé és gyermekei.

A cluj zsidó iparosok aggmeháza javára a kolozsvári „Regal” Bar igazgató-sága f. hó 28-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel műsorral egybekötött teadélután rendez. Kérjük Cluj vá-os társadalmá, hogy ezen a jótékony ósu rendezvényen minél na-gyobb számban résztvenni sziveskedjék.

odox Léser gyvvarádon
helyisége kiválóan bankettek és ha-megrendezésére.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Olcsó árusítást megkezdtek
DEUTSCH posztóáruház
 Oradea, eladás nagyban és kicsinyben

Anglia a gyarmati kikötők szabaddátételével akarja Németországot kielégíteni?

A francia sajtó éles állásfoglalása Hitler követeléseinek teljesítése ellen

London, november 26. (Radio). Politikai körökben azt állítják, hogy Németország azon kérésére, hogy adják vissza gyarmatait, Anglia azzal fog válaszolni, hogy javaslatot tesz különböző hatalmak gyarmati kikötőinek szabad rendszerre való berendezkedésére, ami lehetővé tenné Németországnak, hogy ottan vásároljon nyersanyagokat és adja el gyártmányait. A Foreign Office szakértői illetékes jelentésben dolgoznak, amit Chamberlain és Eden meg fognak tárgyalni Chautemps és Delboszal. Mértékadó körök sajnálják, hogy Norman Davis hídfőn nem jelenik meg Londonban, tekintettel ezen javaslatok és az angol-amerikai tárgyalások közti kapcsolatra. Hídfőn állítólag szóba került a légitraktum kérdése is.

Egyébként, mint Párizsból jelentik, a francia sajtó továbbra is Chautemps és Delbos londoni utjával foglalkozik a német követelésekkel egyidejűleg. A Le Petit Journal felteszi a kérdést: Vajon lehet-e tovább folytatni a németek játékát?

A Le Jour így ír: „Vajon milyen árat fogunk fizetni a helyzet ideiglenes rendezése fejében? Angliát semmilyen szándék sem köti Csehszlovákiához. Vajon jogosítva van-e felhatalmazni Németországot, hogy azt kérje a prágai kormánytól, hogy „helyezze szövetési alapokra a csehszlovák államot, tehát adjon autonómiát a nemzeti szocializmus befolyása alatt élő három millió németnek”? Franciaország az, amelynek fedeznie kellene a változás költségeit. Az fogják kérni tőlünk, hogy adjunk szabadkezet Németországnak Ausztriában és ne nyujtsunk segítséget sem polgárilag, sem katonailag. Amennyiben a francia külügyminiszter olyan gyenge lenne, hogy hozzájárulna ilyen lemondáshoz, világos, hogy semmi sem állná útját a közép-európai német egység elomlásának.”

A l'Humanité szerint két dolog között lehet választani. Vagy biztosítja Franciaország Anglia támogatását a harmadik birodalom tejeskedési terveivel szemben, vagy bele megy abba, hogy Prágában eljárjon a berchtesgadeni tervek érdekében és akkor minden gátlástól megszabadítja a hitlerista tevékenységet.

A l'Ordre megállapítja, hogy Franciaországnak és Angliának észre kell venniük, hogy mint 1914-ben Németország most is Európa és az emberiség uralmára tör és nem nyugszik, amíg abba a helyzetbe nem jut, hogy kedve szerint cselekedhessen. Nem akar feltétlenül verekedni, de ha ravaszkodással és zsarolással nem érheti el céljait, akkor verekedni fog, biztos lévén abban, hogy ő az erősebb. Ezért bolondok vagyunk, amikor a mi sajtó és az angol miniszterek pacifista utániára hallgatunk.

Fokozódott a francia-olasz feszültség. Mint Rómából jelentik, a Giornale d'Italia a lehető legélesebb támadásban részesíti a népfőnti kormányt. Az ok Champinchi francia

Newyorkban kiállították a nyolcadik világcsodát, az egyetlen embert, akit nem nevettek meg Graucho, Chico és Harpo legújabb filmje: A botrány a turfon, mert viaszból volt.

cia tengerészeti miniszternek október 23-án Brestben elhangzott beszéde, amelyet erre a célra most elővett. Champinchi említett napon a „Bonaparte”-gőzös matrójai előtt valóban szerencsétlen hangu beszédet mondott — írja a Giornale d'Italia. — Szerencsétlen, mert elárulta magát. Hangoztatta ugyanis, hogy a legközelebbi háborút Franciaország Itália ellen fogja megvívni, de ez csak ugó

deszka lesz ahhoz a harchoz, amit a fasizmus ellen fog megkezdni. Ebben a harcban pedig csak Róma maradhat alul. Most már minenként tudhatja Itáliában, hogy mit érnek a francia béke szavak. Semmit. Nem is érhetnek semmit, ha a kormány egyik felelős tagja matrójok előtt fenyegeti meg szomszédját. Várjuk őket és méltó fogadtatást készítünk elő számukra — fejezi be a lap.

Titulescu szombaton reggel Kolozsvárra érkeznek?

A Totul pentru Tara párt intézkedései a Maniuval kötött egyezmény végrehajtására

Bucuresti, november 26. Maniu pénteken este Kolozsvárra utazott. A Popularul című lap azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy szombaton reggel Titulescu is Kolozsvárra érkezik és tárgyalni fog Maniuval, majd pedig beiratkozik a nemzeti parasztpártba. A hírt teljes fenntartással közöljük.

A Totul pentru Tara párt a Maniuval és Bratianuval kötött választási egyezmény alapján a következő határozatot hozta: Azokat a manifesztumokat, amelyeknek tartalma sérené az egyezmény előírásait, a párt megyei főnökei megsemmisítik és hasonlóképpen kell cselekednie minden légionáriusnak is,

akinek ilyen hangu röpiratai vannak. Az élő szó-propaganda során mellőzni fognak minden olyan kitételeket, mely konfliktusokat idézhetne elő.

A választások ellenőrzésére és a törvénytelenségek esetén szükséges tiltakozások elvégzésére minden megyeszékhelyen vegyes felügyelő és közbenjáró bizottság jön létre. A megyefőnök fogja kijelölni azt, akit a legalkalmasabbnak talál.

A Popularul című lap úgy értesül, hogy dr. Lupu és Dobfescu kibékítésére tárgyalások folynak a nemzeti parasztpártban.

Select Mozdó

Rabszolgahajó

izgalmas kalandorfilm. főszerepekben:
 Warner Baxter, Wallace Beery, Elisabeth Allan, Mickey Rooney (a Szentivánéji álom Puckja).

Uránia Mozdó

Diákszereltem

film az amerikai diákok életéből, főszerepekben:
 Robert Taylor, Janet Gvonor

Súlyos sajtóháború robbant ki Franciaország és Olaszország között

Campinchi kereskedelemügyi miniszter éles fasisztaellenes beszéde miatt

Róma, november 26. Virginio Gayda, a Giornale D'Italia főszerkesztője hosszú cikkben foglalkozott Campinchi francia kereskedelmi miniszternek a Touloun kikötőben horgonyzó General Bonaparte hajó legénységét előtt tartott beszédével. A miniszter, aki egyébként korzikai származású, a lap szerint azzal vádolta meg Olaszországot, hogy Korzikára pályázik. Ugyanakkor kijelentette, hogy erről a szigetéről kell meginduljon az az offenzíva, amely térdre kényszerítse a fasizmust. A lap azt állítja, hogy párizsi politikai körök erőiesen cáfolják a Giornale D'Italia

állítását, Virginio Gayda ezzel szemben leszögezi, hogy a beszédből gyorsirással jegyzetek készültek, ennek ellenére a francia sajtó olasz kihívásnak tekintti a Giornale D'Italia állítását. Sőt leszögezi, hogy francia körök védelmet nyújtottak és szinte támogatják Campinchi vészterhes terveit. A többi olasz lap is elítélőleg nyilatkozik a francia kereskedelmi miniszter toulouni beszédéről. A Laverro Fasiszta többek között azt írja, hogy Franciaország ismét háborút akar, amelyet most készít elő. Vajon azt hiszi Franciaország hogy egy újabb háború esetén az egész

világ mellette fog állani? Vajon azt gondolja, hogy Anglia és Amerika ismét mellé szegődik? Ha a háború kitör, Olaszország minden erejével harcolni fog és bízik a sikerében.

Hitler parancsörtisztje Newyorkban

Newyork, november 26. Wiesemann, Hitler parancsörtisztje az Európa fedélzetén megérkezett Newyorkban. A kikötőben a háborúellenes liga tagjai tüntetést rendeztek Wiesemann ellen, a tüntetés résztvevői a következő felirású táblákat vitték: „Hitler titkos ügyelő veszélyezteti demokráciánkat.”

Hozza el gondját-baját a ROYAL mozgóba, ahol díjtalanul elhamvasszák a Marx testvérek: Groucho, Chico és Harpo gondkrematóriumában.

Diplomáciai konfliktus Németország és Norvégia között

egy illemhely miatt

Stockholm, nov. 26. Szokatlan diplomáciai konfliktus támadt Norvégia és Németország között. Az oslói kiállítás bizottsága a kiállítási épületek emelése során Sam német követ rezidenciája elé egy nyilvános illemhelyt emeltetett. A német követ országa elleni sértésnek tekintette az illemhely emelését és ezért tiltakozását fejezte ki a norvég kormányfőnek. A kiállítási bizottság sajnálatát fejezte ki az épület emelése miatt és kijelentették a követ előtt, hogy a kiállítás befejezése után a többi épületekkel ellentétben az illemhelyet el fogják távolítani.

Attlee őrnagy Spanyolországba utazik

London, november 26. A spanyol köztársasági kormány látogatásra hívta meg Attlee őrnagyot, a munkáspárt parlamenti csoportjának elnökét. Attlee Noel Backe, és Ellen Wilkinson képviselők társaságában rövidesen elutazik Spanyolországba.

Eltemették Macdonald volt angol miniszterelnököt

London, november 26. Macdonald volt angol miniszterelnök holttestét most hozták haza Angliába. Ismeretes, hogy Macdonald Amerikába vivő útján, a hajón halt meg. Temetésén jelen volt a louchesteir herceg, mint a király megbízottja, a kormány és a munkáspárt vezetésének tagjai, valamint óriási gyászoló közönség. A misét a canterburi érsek celebrálta. A koporsó szalgajait Chamberlain, Jon Simon, Baldwin, Molson és Citrine tartották.

Királyi kihallgatás. Kaufmann Oszkár, a Banca de Credit Român elnökét öfelsége II. Károly király tegnap kihallgatáson fogadta.

FRATERNITAS Könyv és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 18-60.

CENZURAT

Taxa postala
 plătite în num.
 No. 224713/929.
 Telefon: 18-60.
 Nr. 110, neg.
 Nr. 600, egészévr.
 Nr. 12, egészévr.
 detések díjszabás.
 KELET" a transz.
 zsidóság egyetlen
 a. Cikkeknek után.
 torrás megjelölésé

A Zsidó Párt az urnák

Négy éven kefe a Romániai zsidóság 1933 decembe ében során több zsidó párt választási manótték a listák letpedig, így Erdélyben nem engedték urnák elé.

A választási kére Zsidó Párt nem kap viselőre szükséges dóság hangja négy zott a kamarából é

A parlamenti kétes nem bémította m ségét, amelynek ve köztött is eljárak jogszélem ügyében évek alatt olyan b antiszemita agitáció delkezés jelent meg he, hogy nem állott a rendelkezésére az parlamenti tribün.

Hányzor tudunk rágalma, amelye talos helyről szárt. Kezdeve attól, hogy gyunk az országban szó sincsen zsidó telenkezőleg a zsidók folytatva azon, hogy ható a zsidóság ó-ia pa'azita", hanem sz zével és fejével ker nem volt hely, ahol mondani, hogy azt hassa.

Sohasem volt oly kére, mint most, Zs eimondani, hogy Né szág ellen, ha a zs iparosok, vagy gyá daná, hogy a keré áll, mint olesón ven iparvállalatot pedig hozza a világra, azu atány, de a zsidók megakadályozták, tafták a ma'kulak ha nálunk a nagy i nul több volna a z zűt van, mert a n lemek elől más ut t ban például Kreuge ler, Ca'negio és Var te'ding, Wendel, N Bo'schig az „Ausch

Es vajjon bün az jótészt szogalmas, emberek alapították képpen azért, mert hoz, a tanár és a b őket, ám valamiből egy ellenséges atmos val derék és haszn nek. Ha történetese a'ra, hogy rézidilinc hozni, mert Románi tükével, szakértelem alapít egy ilyen üz tett el a román nem mánoktól a kenyere a többségiéket abba cselekedjenek? Romá lehet gyártani. Ha v ben ipari és keresk jon a zsidóktól kell hogy erőt tájmelje rat, vagy teljászöröz egész Romániában szág zsidó és leg nemzsidó nábob. M dóan a zsidó zsidó m Mind ezeket csak lehet eimondani és e megválasztandó zsidó kétség az iránt, hog sorokban fognak fels hogy hallhassák maj lament tribünjéül.